5 cent.

La Veu de Catalunya

ANY 1er. NÚM. 78 — BARCELONA: DIUMENGE 19 DE MARS DE 1899 — EDICIÓ DEL VESPRE

DIARI CATALÁ D' AVISOS, NOTICIAS Y ANUNCIS
Redacció y Administració: Rambla de las Flors, 25.—Teléfono 152.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
BARCELONA (Edició del vespre.. 1 pta. al mes / Edició del matí. . 1 » » | ESPANYA.. . . . . 4 ptas. trimestre / Fora d' ESPANYA.. . . . . 9 » »
Paquet de VINTICINCH NÚMEROS. . . . . 75 céntims
Anuncis, esquelas, remitits y reclams, á preus convencionals. Per l' edició del vespre s' admeten esquelas mortuorias fins á las sis de la tarde. Per l' edició del matí, fins á las duas de la matinada.

Anuncis del día

Diumenge de Passió.—Sant Joseph, espós de Nostra Senyora, patró de l'Iglesia católica
Santa de demá: Sant Aniceto, b. y Santa Fotina la Samaritana.
Quaranta horas: Continúan á l'iglesia del Sagrat Cor de Jesús, de Germanas Adoratrius.—S'exposa á las vuyt del matí y se reserva á las sis de la tarde.—Demá comensan á l'iglesia de la Divina Pastora, (ensanxe de Sant Pere).
Cort de María: Fa la visita á Nostra Senyora del Rosari, á Sant Cucufate, ó á Montesión.
La Missa d' avuy: Es del Diumenge de Passió.

Observatori meteorológich de la Universitat.—D.or E. Lozano.— 18 mars

Horas d' observació: 8 matí; 3 de la tarde. — **Barómetro á 0 y al nivell del mar:** 761'33; 758'00. — **Temperaturas:** Máxima: 33'6 sol; 22'2 ombra. Mínima: ref.; 7'3; 9'9 ombra.—**Termómetro tipo:** 19'4; 19'6.—**Pluja en 24 horas:** 00'0.—**Aygua evaporada en 24 horas:** 0'00; 4'10.—**Graus d'humitat:** 48'0; 56'6. — **Vents:** Dirección NO. O. Velocitat per 1'': 0'5; 3'2.—**Estat del cel:** Despejat.—**Núvols:** Classe: Cum.; Cantitat: 0'0; 0'0.—**Observacións particulars:**

Sortida del Sol, 6 h. 15 m.—**Posta,** 6 h. 4 m.—**Lluna plena: Sortida,** 7 h. 13 m.—**Posta,** 10 h. 44 m.

ARTICLES DE SUISSA
LA CASA PAU COIX
ha comprat á la casa Holh totas las existencias d'articles de Suissa, transparents y cortinatges de musselina, de tul y d'aplicació. Pabellons de tul brodats, de 1,000, 2,000 y 3,000 rals, se venen á 20, 25 y 30 duros respectivament.
NOTA IMPORTANT.—Transparents de musselina de 3 metres llarch, á 3'95 pessetas. Cortinatges croixé, á 3'90 pessetas.

SECCIO D'ALFOMBRAS			SECCIÓ DE LLANERÍA		
Alfombras moqueta. . .	á	3'30 ptas.	Llanas 8 pams d'ample. .	á 1'	ptas.
» 6[4 sofá.. . .		14' »	Damassé seda.	3'	»
» ab fleco. . .		2' »	Alpaca labrada..	1'75	»

Per ésser ja al final de temporada, las mantas llana lliteras á 4 pessetas
VENDAS AL COMPTAT.—Horas: de 9 á 1 y de 3 á 7
Carrer Avellana, cantó á la Riera de Sant Joan es la primera escala després de la font

J. MARSANS ROF. --- Valors y cupóns
Rambla de Canaletas, 2

CHAMPAGNE CODORNIU
MEDALLA D'OR EN LA EXPOSICIÓ D'ANVERS
Demanis en los Colmados, Ultramarins, Fondas y Restaurants

Als arquitectes y mestres d'obras
L'establiment més barato que s'ha vist en RAJOLAS DE VALENCIA y demés materials pera la construcció d'obras, es al carrer ARIBAU, NÚM. 63, (esquerra del Ensanxe).—*Joseph Corral, Barcelona.*

Gran Centre d' Articles Fotográfichs
SOTERO VILLAS, successor D'ARENAS
Carrer Ciutat, número 7
Lo VERÁSCOPO de Richar es l'aparell estereóscopich millor y més práctich entre tots los coneguts.
Variat assortit d'aparells dels fabricants de més renom en l'art fotográfich.
PLACAS Y PAPER ILFORD

Catalunya y avant

N'hi ha que en las relacións de poble á poble no més hi veuhen guerras y batallas: un siti heroich, una gran victoria, una desfeta, son las claus de la vida de las nacións; per ellas s'aixecan y s'enfonzan pobles, per ellas s'obren las decadencias y'ls períodes de gloria y esplendor.

Per aquesta la vida política ho es tot: una institució que cau, fá caure una rassa; restaurant aquesta institució se refá y restaura la nacionalitat.

Los que ho veuhen aixís no hi veuhen gayre. La vida es progressió contínua y acompassada ó be contínua y acompassada decadencia. Los pobles, com los indivíduus, no passan may soptadament de un estat al altre. Los fets aparatosos en que vol trobarse lo tránzit fatal, son símbols y res més. La cayguda de Barcelona en temps de Felip V. es la ensorrada sorollosa d'un régim polítich débil, mutilat, corcat per dintre, desligat de las ideas y de las costums dels mateixos que donavan la vida pera defensarlo. Tets ells eran ja esclaus del esperit de Castella.

La conquista de Catalunya la havian feta avans y no certament per la forsa de las armas, sino ab l'esplendor tot castellá de la Cort de las Espanyas, ab l' atracció de una brillant literatura, ab l'esclat extern y artificiós del seu pensament polítich, ab la absorvent vitalitat de la idea monárquica, ab la forsa de las riquesas que'ls venian d'América, ab las invasións suaus pero may interrompudas del nostre organisme polítich.

La conquista va durar sigles, y si be es veritat que l'home que més bé va encarnar l'esperit castellá, preferia perdre del tot á Catalunya, á tenirla no més á mitja dominació, lo cert es que la realitat va imposarse sempre á las quixotescas tendencias del esperit castellá y anavan conquistant lo que podian mentres esperavan la hora de quedarsho tot.

Y es aixís, de mica en mica, com va perdre Catalunya sa llibertat; aixís, de pedra en pedra, com cauhen las torras ben bastidas. Y es aixís, també, com tornará á la plenitut de la seva vida nacional: de bocí en bocí, de pedra en pedra, com se basteixen las torras fortas y durables.

La reconquista ha comensat ja fa més d'una centuria. Poetas y historiadors, industrials y artistas hi han travallat ab éxit, conscientment els uns, inconscientment los altres, y avuy la cultura catalana irradia ja ab més ó menos intensitat fora de Catalunya. Cada drama catalá que passa l'Ebre y s'imposa als públichs castellans, es una victoria pera nosaltres, es un triomf del esperit de Catalunya sobre'l del poble que'ns governa; cada artista de la terra que hi imposa lo nostre sentiment artístich en música, en pintura, en esculptura, en art de construir, ó que's fa imitar ó seguir dels d'allá, guanya per Catalunya una trinxera; cada fabricant que hi fa indispensables sos productes aixampla la esfera de acció de la nostra patria; cada idea política catalana que s'introdueix entre'ls nostres dominadors, es un pas enllá en la obra de la reconquista; y en restaurar y refer la nacionalitat catalana travallan inconscientment dintre d'Espanya los que aplaudeixen ó fan aplaudir las nostras obras literarias, los que hi escampan ó fan escampar los productes de las nostras fábricas, los que aceptan ó fan aceptar qualsevol fragment de nostre pensament polítich, sigan qui sigan, desde l'Echegaray ó la Guerrero fins en Molla ó en Polavieja, y no mes per una falta de llógica inexplicable podria tenirse por més enemichs que'ls altres á n'aquells dels nostres dominadors que cooperan á semblants avensos.

Tan se val que'ns ajudin ab un fi com ab un altre; que sigui l'interés d'un éxit teatral, ó la esperansa de un bon balans, ó'l desitj d'enfortir institucións amenassadas, res li fa á Catalunya; que'l benefici s'amida pel resultat y no per los móvils que s'han tingut al produirlo.

Avant y fora en la nostra reconquista. En aquesta, com en totas, las regións tributarias van acreixent ellas mateixas ab sos tributs la forsa que ha de conquistarlas. Un ministre catalá de naixensa y d'esperit, es un tros de Catalunya imposantse als nostres dominadors; un polítich castellá aceptant una idea catalana, es un tros de Castella que's fa tributaria del esperit de Catalunya. Podém no adonárnosen nosaltres, cegats per la brillantor d'un ideal, nosaltres que somiém pera la nostra patria tot lo que pertoca á un poble lliure, peró ben clar ho veuhen los que á Madrid y per tota Espanya fan del ser catalá ó del adoptar ideas catalanas, un pecat imperdonable, los que apropósit de promesas descentralisadoras del actual govern, han aixecat aqueix *tolle-tolle* de regionalisme, de reacció, de reformas mitjevals, dirigit per en Romero Robledo, lo més espanyol dels espanyols, y en Salmeron, lo més moro dels polítichs de la Cort.

Son las lluytas d'influencia moral y de cultura las que decideixen de la sort dels pobles; y en aquestas guerras no's guanya tancantse en lo aislament, aixecant entre las nacionalitats, per un fenómen d'atavisme incomprensible, murallas de separació com las de Xina, com las que probavan d'aixecarhi las religións antigas predicant l'odi á l'estranger; no's guanya fugint del contacte ab los estrangers ó creyent que la sola cooperació dels forasters embruta ó rebaixa, sino procurant junyirlos á la civilisació propia, anant entre ells á portarhi dramas y á rebren los aplausos que sancionan la nostra forsa literaria, ó á treuren comandas pera nostras empresas industrials ó á predicarlos y sugerirlos ideas políticas pera endursen reformas beneficiosas per la terra catalana.

Avant y fora, y que las passións lladrin tant com vulguin. Anys arrera quan la nostra renaixensa política estava en son període inicial s'havia plantejat lo problema com una qüestió entre Catalunya y Madrid, y parodiant un mot célebre se deya *Delenda est Matritus*. Madrid era un bassal de porquería y la principal aspiració d'aquell regionalisme incipient, que encara havia de trigar en ser nacionalisme, se sintetisava en la frase d'en Pereda: una pluja de sofre sobre Madrid, després una de *rescoldo* y Espanya quedaría com una bassa d' oli.

Vingué un día que un autor dramátich eminent de Catalunya, passá'l Rubicon, y ab una joya literaria de gran valor trucá á las portas de Madrid, comparegué devant lo públich d'aquell *femer* d'Espanya; y'ls esperits enderrerits ó'ls envejosos que sempre's vesteixen d' una ó altre cosa pera amagar la seva passió, varen desferse en murmuracións y fins en los periódichs clara ó insidiosament varen parlar d'abdicacións y inconseqüencias.

Avuy un altra personalitat eminent de la terra catalana, en los trontolls de la desfeta, s'ha dirigit á un dels conductors de la nau espanyola dihentli: «Espanya perilla y ab ella hi perilla Catalunya. Per amor á Catalunya nosaltres que per sobre de tot hi posém aquest afecte, us ho diém á vosaltres que per sobre de tot hi posen lo de l'Estat y las sevas institucións: Lo remey es aquí. Apliqueulo. Adopteu lo pensament polítich de la nació catalana.» Y també'ls esperits enderrerits ó'ls envejosos han parlat d' abdicacións y inconseqüencias.

Una cosa ó altre han de fer los enemichs de Catalunya pera entrebancar als que travallan en redressarla. Saben alló de: calumnia, que de la calumnia alguna cosa en queda, y se'n serveixen ab una constancia y activitat dignas de millor causa.

Lo que no saben, es que may la calumnia ha deturat la embranzida de cap moviment social fondo y que la causa de Catalunya seguirá endavant sempre, de triomf en triomf, y sense apartarse may, fassin lo que fassin, de las tradicións invariables del Catalanisme.

ENRICH PRAT DE LA RIBA.

L'Aleix de las Tófonas

¿Ahont reira de bet deuhen haver anat á raure els ossos corcats d'aquell jayo del dimoni?

Era tan xaruch, xaruch, que, mentres els uns deyan que tenia més de noranta anys, d'altres juravan que havia passat dels cent, y no mancava qui fes posta sobre qu'en duya á l'esquena més de cent vint.

Entre'ls pastors d'aquellas aspras clotadas de Montmany, corria la brama fantasiosa de que ja havia sigut enterrat una vegada, peró que com qu'era bruixot y tenia part ab el dimoni y además era tan rich, tan rich, havia fet mans y mánigas per descolgarse de terra, fins á tornar á eixir del fossar.

Quan, de cent en quaranta, compareixia una festa á missa matinal, tothom s'el mirava de qua d'ull, ab una mena de rencunia estranya, que tenia quelcom d'enveja y potser fins quelcom d'admiració.

—¡Ves qui'n daría dos quartos d'aquet vellot...!—deya un bover ab estranyesa.

—¡Y tantas doblas com té enterradas! —responia un llenyatayre, ab ayres de home enterat.

—¡Llamp que'l toch!—exclamavan els demés, plens de cobdicia.—¡Aixís se li tornessin escorpins!

Peró lo cert es qu'al jayo semblava que no li feyan fret ni calor totas aquellas malevolensas y miradas de rehull.

Encorvat pels anys y ab el cap cot, igual que si cerqués agullas per terra, passava tot taujá y com qui fa l'orni, á tall d'home que se sent guardadas las espatllas per una defensa tan poderosa com la dels dos gossarros que l'acompanyavan sempre, boy flayrant arreu y reganyant els ullals.

Fós per por dels gossos, fós per por del jayo, la maynada fugia esferehida cada cop qu'els veya compareixe; y no més calía cridar: «¡mireu que ve l'Aleix!» pera que las criaturas corressin á arropirse sota las faldillas de las mares. Tan solzament s'hi atansavan els més ganassassas, y encare per fer el valent ó pera pidolarli qualque cosa.

—Aleix... ¿em voleu dar un quarto?—feya algun bordegás.

—*Nú, nú.*—responia el jayo, ab un parlar tot emborbossat, tot fosch.

—¿Y perqué no?

—*Parque nu'n tench pos de cortus jú...*

—Oy que sí qu'en teniu!

—*Nú, nú.*

—Be feu forrolla ab las tófonas...

—*Túfunas... Nu'n cercu pos.*

Y com per escorre el bulto á las preguntas y á la requesta dels pidolayres, el vell girava qua desseguit, deixant tot pensatius, tot rumiosos á n'aquells vehins de las quasi desertas fondaladas de Montmany, que tot lo més se veyan cada diumenge, reunits per la campana de Puiggraciós. Mentres tant l'Aleix, ab una llengeresa que semblava mentida pels seus anys, devallava cap al sot de l'Uyá, traspassava la pineda de la Rovira, seguía el relleu de la cinglera de Bertí, s'endinzava en la boscuria de l'ubaga, fins qu' al arrivar al collet de l'Ensulcida, com una serp que's fica al cau, s'esmunyía dintre del casalot mitj enrunat de Romaní.

* * *

Aquellas quatre parets esquerdadas sota una teulada plena de forats, eran el seu amagatall y la seva estada y 'l seu centre d'operacións. D'allí surtía cada jorn á punta d'alba, encaminantse cap á soley, pera empendre la cassa misteriosa de las tófonas.

—*Las condemnadotas prou s'entafuran... prò jú las amarro pú,*—mormolava el vell tot caragolantse y rihent per sota el nas.

Y com hi ha nell, que podia ben be riure, perque ab els anys y panys que resseguía els recons y reconets de las feréstegas clotadas, pla sabia ahont jeyan ¡las remalehidas! ben acotxadotas sota terra... ¡Rellamp que las toch! Pera escapar de ser vistas, trian els indrets mes amagats, els hermots mes solitaris, els claps de terra mes tristos... y com que son tan malas pécoras y tan drópulas, volen recons un xich humits, peró ¡això sí! ben orejats pel ayre y ben escalfats pel sol de mitjdía... Per aixó s'aixoplugan sota 'ls arbres de brancatge clar ¡las grans barjaulas! pera estarse á la resombra, mitj assoleyadas, mitj á la fresca...

De cent passas lluny ja coneixía el jayo els llochs preferits per la perfumada trumfa, y quan passava per la vora d'un pollancre, d'una alzina ó d'un noguer, pegava llambregada al voltant de la soca, y tot seguit sabía si hi havía allí res pera pelar. Els gossos anavan endavant, ara ensumant, ara glapint, com conillers que persegueixen un rastre. Ell venia derrera, trico, trico, ab un sarró á l'esquena y un caveguet á la má. Aixís passavan de vegadas horas y horas... peró tan bon punt lladrava un gos boy rascant prop d'una verdissa ó d'un matoll de roldó, saltava el vell com una llagasta cap al seti de la fressa, y ab un cop d'ull en tenia prou per regoneixe'l paratge.

Si veya que la terra s'alsava com inflada, ab el mínech del cávech picava sobre l'inflor, y per mica qu'el terreny fes soroll de buyt, el jayo, ab una ganyota de satisfacció, semblava que digués: «¡Per tot te deixo!» Pera qu'el tret fos segur, no mes mancava que vegés surar sobre l'indret els vols de mosquits morats que rondan enllepolits per la flaira de la trumfa... Allavoras s'ajupía y vinga cavar ab cuydado, vinga aixecar la crosta de terra ab suavitat... fins qu'aparexía el sospirat tresor. Una per una anava cullint las tófonas, una per una las netejava ab afalech; una per una las amorosía ab el palmell de la má... y després de contemplárselas un rato, tan negretas, tan polidas, tan bonicoyas, las desava amatent dins del sarró.

Alashoras se disposava á tornar al cau... peró abans cridava als gossos y s'assegurava bé de si's veya ningú per allí'ls voltants... Escoltava una estona ab el cap arran de terra, pegava mirada ensá y enllá, ab las mans fent ventalla sobre'ls ulls... y sino hi havía entrebanch, se las emprenia, trico, trico, cap al amagatall de Romaní. Calía vigilar, calía fer l'ull viu. ¡Eran tan berros aquells llenyatayres de l'Ensulcida! ¿Y els pastorots de l'ubaga? ¡El dimoni que els va fer!

Per aixó, quan arribava al casalot enrunat, no's podía estar de fer una llengota á tots aquells brétols remalehits que l'hi envejavan els quartos. Per aixó no se descuydava may d'allargar el bras envers las casas vehinas de las fondaladas, marmolant aquestas paraulas de bruixa, mentres remenava el puny clos:

—*¡La figo vus fay á tuts!*

* * *

Se pot ben dir que l'Aleix era la temptació eterna de tot Montmany. La figura caragolada del jayo omplia de día y nit lo pensament de la gent trista y miserable qu'habitava las casas escampadas per aquells sots. Sobre tot al vespre, quan, al voltant de la llar mitj apagada, engolian homes y donas las mossadas d'un pa negre y florit, ó s'empassavan els tragos amidats d'un vinot agre, no podian arrebassarse del pensament lo recort del avi de Romaní que tantas doblas guardava sota terra. Térbols propósits de robo y de mort els passavan com fantasmas sangnants per l'enfebrada imaginació. Ensopits, pensatius, muts, anavan donant voltas á n'aquella idea sinistre que'ls capficava continuament, per més que quasi may en resessin paraula. Pero á lo millor de la caboria, saltava un pastor dihent: «Avuy so vist l'Aleix» y tots alsavan lo cap esferehits, com si, deixondintse del somni afrós que'ls perseguia, haguessin de sopte sentit un eco dels seus propis pensaments.

—¿Y... ahont l'has vist?—preguntava l'amo fingint un tó d'indiferencia.

—Lo só vist sota las feixas de cal Sunyer.

—Devia anar á la vila...—insinuava la mestressa.

—Potser á ciutat...—deya algú altre.

Y altre cop tornavan á quedar tots callats y somiosos, pensant fins ahont hauria arrivat, fent cálculs sobre quin día tornaria, imaginant quants quartos deuría dur d'aquellas tófonas que tant s'adineravan á ciutat... De tants anys d'espiarlo día per día, se pot dir que li tenian els passos tots comptats. Grans y xichs sabian que un cop cada mesada eixia ab lo bulto de las tófonas; que á la tornada s'aturava al Figueró á provehirse de vianda y beure, y que sempre venia carregat de carn de moltó y ab pa de fleca al corn de la manta.

Prou hi havía hagut, més d'un cop y més de cent, qui havía intentat sorpendrel pel camí y ferli donar els diners, ó engegarli una escopetada de trascantó ó estimbarlo al passar per dalt del cinglo... peró las malas intencións no havían anat avant, perque fins els més desanimats, aixís qu'arribava l'hora de fer el fet, sentían una mena de por estranya devant d'aquell home misteriós que, segóns deya la brama, ja havía sigut enterrat un cop y tenia part ab el dimoni. Y la mateixa temensa qu'el jayo, inspirava á la gent el casalot de Romaní. Ningú gosava á atansars'hi gayre, y si be's deya qu'era per respecte als gossos, lo cert es que tothom pensava ab certa basarda: «¡Qui sab qué hi deu haver darrera la negror tremolosa d'aquellas tapias mitg enfonzadas!» Tot lo mes que feyan els pastors, al trobarse á tret de pedra de las runas, era engegarhi un roch ab el mandró, á fi de fer lladrar als gossos, mentres ells s'escorrían rostos avall, tot persignantse y mormolant: «¡Jesús!»

* * *

Peró, en aixó, va venir un día en que va comensar á corre la veu de que á la Aleix no se'l trobava en part del mon. Qui sab de quantas setmanas ensá que no l'havía vist ánima viventa, ni dels pastors que guardavan ovellas al bosch de Brera ni dels pilers que feyan carbó á soley. Sense saber cóm ni qué, el jayo havía desaparegut tot d'un plegat, com si'l dimoni se l'hagués endut. Quan, saltant de casa en casa, va comensar la nova á esbargirse per las clotadas, la ansia més febrosa feya batre el cor de tots els vehins. Dintre de cada casa no's parlava d'altra cosa.

—¿Qué deu haver passat?

—Potser s'ha mort...

—Potser ha fugit...

—Hauriam d'arribarhi.

—¡Pla, s'hi ha d'anar!

Y mentres, sense saberho els uns dels altres, tots els escampats vehins emprenian la ruta del casalot enrunat, els homes, plens de recansa, pensavan ab las ocasións que s'havian deixat perdre de fer els comptes al vellot. L'un recordava el día qu'el va trobar sobre la cinglera de Bertí... y no va gosar á ventarli empenta. L'altre es penedia de no haverli deixat anar la perdigonada de balins, aquell cap-vespre qu'el va veure pel torrent de la Rovira. «¡Que'n vaig ser de bestia!» rumiavan entre sí, y era tan forta la deria qu'els trasbalsava el pensament, qu'havian de fer molts esforsos per dessimulársela ells ab ells, quan se trobavan ab altras collas que caminavan guiadas pel mateix fi.

—¿Ahont aneu?—preguntavan uns.

—Nosaltres á Romaní... ¿Y vosaltres?

—Nosaltres també.

—Hem pensat... potser aquell home está malalt... y si podém ferli alguna cosa...

—Lo mateix hem dit nosaltres... Si'l podém assistir ab res...

Els primers que, després de pendre mil precaucións, van arribar á Romaní, van trobar la casa buyda. Ni jayo, ni gossos, ni mobles, ni res en lloch. Per terra, escombrots y runa; per las parets, terenyinas; per las oberturas, brancas d'eura tapant esquerdas y forats. Ja'ls queya á tots l'ánima als peus, quan vora del llindar, se van adonar de que la terra estava somoguda... Tots van corre cap allí, atiats per la cobdicia. Descalsan la terra, troban un buyt, y dintre'l buyt una gerra. Els uns se miravan abels altres ab desconfiansa, disposats á barallarse com á feras, pera apodararse del tresor... peró una má més llesta que las altras, va alsar el tap de la gerra, y tothom va veure que á dintre no hi havia sombra de res. Tota la gent va alsar el puny enlayre, com amenassant vagament el recort d'aquell jayo que de tal modo se befava d'ells.

—¡Sota terra siga! deyan uns.

—¡Aixís se l'enduguin els dimonis!—exclamavan els demés.

Y quan, moixos y escorreguts, baixavan altre cop cap á las clotadas mormolant conjurs y maledicciónes, semblava sentirse de dalt dels cingles una veu irónica que deya.

—*¡La figo vus fay á tuts...!*

R. CASELLAS.

Notas políticas

¡No n'hi ha de caciquisme!

Ja ho han sentit; si, senyors; aquí no hi ha cacich ni caciquisme.

Lo senyor Planas ho diu y'l senyor Planas ho sap ben bé del cert: ¡No n'hi ha de caciquisme!

Vostés y nosaltres hem vist visións... y ¡ne tornarém á veure!

No sé si han sentit parlar dels pebrots famosos d'en Sendil. Tenian forma, color, gust; llevor y planta; tot, tot igual que'ls tomates, pero... eran pebrots y no tomates.

Donchs aixó que vostés han vist, tampoch ho es caciquisme.

La patulea que fa las llistas d'electors morts y'n treu als vius, la que fa las *rodas* (terme técnich del caló electoral), de pinxos, burots, escombriayres, etc., que van votant de colegi en colegi, la que posa dotzenas de millers de vots en las actas en blanch; la que's reparteix y esplota ajuntaments, diputacións

y cárrechs de tota mena; la que ha portat la corrupció y la destrucció d'Espanya; la que ha portat la vergonya de la guerra; tota aquesta pilleria «organizada y compacta después de largos años de trabajo y de lucha», res té que veure ab lo caciquisme.

Es «la legítima influencia... y el valor de huestes organizadas.» Lo caciquisme no existeix.

Ja poden anar á votar si avans s'abstenian. Perque ja saben que nos ho tenen dit: tots los mals d'Espanya venen de la nostra abstenció.

Pero, això sí, váiginthi ab un canó de tiro rápit. Perque pararán fort los que tenen agafada la cassola.

Prou que ho din lo senyor Planas: «ansiamos el momento en que elementos, antes sistemáticamente apartados de los comicios, sacudan su letargo y tomen parte en la lucha electoral, para medir con ellos nuestras fuerzas.»

Ja ho senten: «ansían medir» con «fuerzas.» Tinguin cuidado si van á votar y per raresa son á las llistas, que algún pinxo no'ls hi amidi las costellas.

Això sí; si també volen ser de l'olla, la tapadora está oberta: «estamos dispuestos,—diu lo que ramena,—á toda solución de concordia.»

Aquest es l'arrepentiment dels crims de lesa patria del caciquisme, aquesta es la esmena. Ja ho saben: si la gent de sa casa vol anar á votar, se trobará davant «las huestes organizadas» de la gentussa de sempre, que, ab una unció que enterneix, li oposará conservadors, fusionistas, republicans, castelarins, salmeronians, etc., etc.

Pero si algun nou trapella vol entrar á la colla, té las portas obertas «á toda solución de concordia.»

Aquesta es la regeneració que'ns ha de posar á punt de que se'ns reparteixin las nacións extrangeras.

ALMERIA

Som ja á Almería.

Explicar l'anada, es llarch, deixárem la regió de las plujas, la terra dels rius planers, del fanch, dels aiguamolls interíns y dels llarchs temporals y entrarem en la inmensa *Mancha*, lo Sahara conreuat, pla com un mar, sens un arbre. No l'he vist mes qu'en fotografía lo desert; més deu ser una cosa aixís, menos verda, sens los camps de blat y safrá que naix, ab collas de camells arrenglerats en la ratlla mateixa del horitzó, destacantse sobre'l cel y caminant en lo límit visible de la terra com en las *sombras*, per contes de las rengleras de borriquets manxegos ó de las carretas cansoneras ¡Quina terra, Senyor, pera no habitaria!

Feya un sol entelat que's destacava blanch sobre'ls nuvols, rodó, sense brill, com una hostia, una mica més blanca que 'l cel calitginós; l'horitzó's distingia net som un pla elevat: assi una parella colossal que llaurava, allí un viandant, un gegant; un sol guayta podia contar los homes que vivian en tota la plana que no se perqué, apareixen més grans, aumentats á mons ulls per la falta dels tipos habituals de comparació.

Passan horas y horas ab lo mateix paisatge: una ratlla al horitzó que limita un pla llis y destacantse sobre'l cel un burro, una carreta, un viandant ó un arbre raquitich.

Passem la regió dels punyals y'ls ganivets que'ls venedors d'Albacete ens ofereixen, la dels que per única mercancía cridan aygua clara: *el botijo de agua*, pronunciat pausadament ab certa son, com un gemech trist, y arribem á Alcázar de San Juan ja de nit.

A las foscas lo tren ens porta al cap de la línia de la Companyía del Sur d'Espanya, llavors ya inaugurada: á Baeza, ahont despertarem.

Y de Baeza anem fins á Almería.

Trobém las estacións engalanadas del día de la inauguració, ahont la gent surt á saludar y curiosejar als coristas catalans y á las barretinas.

Los comentaris son curiosissims: la gent no ho acaba d'entendrer això d'una colla d'homes sapats d'aire travallador, cobert lo cap ab la barretina vermella que sembla lo gorro frigi republicá. Algúns cridan *¡viran los músicos!* altres *¡viran los republicanos!*...

Aixís anem fent via atravessant valls fondas per medi de ponts colossals y montanyas gegantinas per medi de foradadas. Los ponts son inmensos, de vigas rectas sobre pilas gegants.

La llum d'algunas passa de 100 metres y sa alsaria de 10.

Las creus d'aspa de la gelosía, son verdaderas vigas armadas.

Lo més gran de tots, lo del «Salado», fou objecte d'una festa al camp, mentres nosaltres acampavam devant de Xátiva.

Anem atravessant una regió conreuada, plena d'oliverars que sembla rica; pero tot es d'un sol amo. Això del Marqués de tal, alló del Comte cual, que pagan los jornals á cinch ralets.

Assi's descobreix un *cortijo* ab xamaneya com una fábrica pera la fabricació de oli, allí un altre que sembla un poble. Anem caminant y al fondo apareixen unas montanyas nevadas altíssimas á las que'ns anem acostant, acostant.

Després entrém en una naturalesa purament mineral, de montanya de guix y de pissarras, casi sense vegetació; al lluny las crestas nevadas, á má dreta la altíssima *Sierra Nevada* de neus perpétuas.

Es un paisatge espantós, quelcom semblant á las grans alturas pirenencas, ahont la flora es raquítica y pobre.

Los miners troban en las entranyas de aquellas rocas la riquesa que ha de ser del país, y assi y allá's veuhen las línias aéreas pera transport del mineral al ferrocarril que s'inaugura.

Lo país no pot ser més trist. Al pas del tren contemplém al hometroglodita que habita covas artificials; al que viu en barracas de pedra y fusta com las gregas y asiáticas del período micenich; Schlieman podria veurehi viventas las habitacións del voltant de la acrópolis de Micenas, de Tirento y de Troya.

***

Al fi, s'acabá lo pelegrinatge de cinch dias de ferrocarril y de campament.

Apareix tot plegat la terra de conreu, las palmeras, los tarongers y la mar al lluny: som ja á Almería. L'arribada als catalans es grandiosa. La locomotora engalanada, adornada ab l'alta bandera de «Catalunya Nova» va avansant entre una multitut que crida y aplaudeix.

La ciutat, illuminada ab art, los passeigs adornats van apareixent als dos costats del tren que avansa. La gent aclama á Catalunya y als catalans. L'entussiasme andalús reb als coristas ab aclamacións, á lo que més estimém. Lo penó de las quatre barras alsat sobre la máquina que xiula, penetra novament en la ciutat, més triomfant que quan l' enarbolavan los caballers de Jaume II; los catalans hi entravan més aclamats que quant hi anaren ab armas aussiliant á Alfons VII de Castella. Semblava lo triomf del art y del travall agermanats, semblava la conquesta de novas terras feta á la moderna: la conquesta per l'avens, per l'enginy, per l'esperit d'empresa.

Un catalá ha unit ab lo mon á tot un poble, y la bandera catalana y 'ls travalladors catalans, semblavan anar á sagellar aqueixa unió.

JOSEPH PUIG Y CADAFALCH.

Gazeta catalanista

Ahir nit se va donar en lo Centre Escolar Catalanista la tercera conferencia sobre la Doctrina Catalanista, dissertant don Arístides Danyans, sobre'l tercer capítol «L'Estat Espanyol». Ab gran concisió y claretat va analisar lo conferenciant l'importancia y riquesa de Catalunya y'l desenrotllo que de totas las manifestacións, tant intelectuals com materials, junt ab lo gran amor á la llibertat tingué la nostra patria abans d'unirse ab Castella, explicant lo progrés que hauria alcansat y'l carácter eminentment práctich y justicier que caracterisava als cataláns, fent una hermosa apología d'aquella época gloriosa de Catalunya, en que era la primera nació del món.

Al mateix temps va presentar l'estat anémich, peresós y sens ideals del poble castellá, son esperit revoltós y absolut, llegint alguns fragments de varis autors de aquella época pera justificar sas verídicas afirmacións; digué que Castella anava á morir, consumida per sa propia inacció y pobresa, y que va reviure gracias á la unió ab la confederació catalano-aragonesa, detenintse en aquest fet, que no vingué al etzar ni d'una manera inconscient com molts volen suposar, sino que sigué realisat pels enemichs de Catalunya, que per aquell medi volgueren salvar á Castella. Encare al principi d'aquella unió, feta sense só ni só, Catalunya va conservar son estil floreixent per un quant temps, pero, per vergonya eterna, 'ls castelláns s'apoderaren desde allavors fins als nostres dias del Govern, desnaturalisant ab sas ignominias y vexacións lo senser carácter catalá que, eminentment práctich y atent solzament á son desenrotllo comercial y á son benestar material, va deixar que'ls ineptes castelláns se fessin amos de Catalunya. Lo senyor Danyans acabá tan notable y ben escrit travall, dihent que l'útima vegada que'ls cataláns se van revolucionar contra els opresors, va ser l'inmortal siti de Barcelona de 1714, y que desitjava que correspongués á nosaltres la gloria de continuar aquella heróica resistencia per alcansar l'autonomía ben radical á que tédret Catalunya. Lo disertant sigué molt aplaudit y felicitat per la concorrencia que omplia la sala.

Lo dissapte vinent se donará la quarta conferencia, que anirá á cárrech de don Pere Portabella.

Revista Bursátil

Evidentment estém en un período de febre bursátil. Si aixís parlavam la setmana anterior, convensuts de que, en un estat semblant, sols podiam esperar de la Bolsa una continuació de l'alsa empresa per tots els valors, els cambis á que aquestos han seguit cotisantse durant la setmana que acaba de transcorre, han vingut á corroborar las nostras afirmacións.

Quan després d'un llarch período de baixa, com el que durant els últims anys havian sofert el valors ferroviaris, s'inicia una corrent de millora ben accentuada; la alsa no es cosa de un ni de dos dias; y si aquesta, com en lo cas present, te prou vitalitat pera sortir del recinte de la Bolsa é interessar al públich, allavores, no hi ha dupte que aviat adquireix doble preponderancia y fins arriba á pendre proporcións que, els mateixos que la preveyan, no esperavan.

Are mateix no passa altre cosa que lo que estém dihent. Entre'l públich ha corregut la veu de que tots els valors tornavan á pujar, y no ha costat gayre ferlo venir á Bolsa á informarse del perqué d' aquesta puja, y un cop allí, al respirar aquella atmósfera d'optimismes, ha sentit l'influencia de la febre, y sense mes motiu que aquest, ha comprat qualsevulga valor, el que ha tingut mes á má. Es tan contagiosa una alsa de valors!

Ab aquestos precedents es molt difícil preveure quan acabará la pujada, y si, el día que cambihi la corrent, la baixa será mes considerable. Ahir ja varem estar á punt de poguer fer aquesta apreciació, puig, per un moment, semblava que l'edifici perillava y de cop y volta s'en anava á rodar; pero en realitat no va ser mes que una espantada filla dels mateixos excessos d'alsa, y que pot servir d'avís als que massa confiats, no veuhen que las exageracións acostuman sempre á portar conseqüencias deplorables.

Afortunadament pera'ls especuladors alcistas, els mercats extrangers varen contenir la corrent de baixa iniciada en la nostra plassa. Per això passada la primera impresió, y allengerida bona part de la carga sobrera que alguns especuladors portavan, se restablí la tranquilitat y l'alsa va tornar á rependrer ab igual entussiasme que avans y com si res hagués passat.

Alguns, els més tardaners, haurán sentit las conseqüencias d'aquest retrocés, pero això no será motiu pera que ells mateixos ó altres de nous vinguin ab las sevas compras, á produhir novas alsas.

Els preus máxims de cotisació en la última setmana varen ser els següents: Interior, 65'20; Norts, 49'50; Fransas, 45'50; Orenses, 13'90, y'ls més baixos, 68'10, 43'40, 41'00 y 11'60, respectivament.

Las Cubas, si be han quedat més ressagadas dintre aquest mohiment, s'han sostingut fermas y han oscilat guiantse ab lo curs dels demés valors.

Els cambis sobre l'extranger han continuat fluixejant, com no era menos d'esperar atesa l'alsa de tots els valors. Ahir els franchs van quedar cotisats á 27'00 y las lliuras á 32'00 paper.

En Labra y'l Regionalisme

Del discurs llegit de poch pel senyor Labra en un Centre de Madrid, ne retallém aquest bossí, que té interés per nosaltres:

«No es propio de este momento ni de este sitio tratar el punto á que acabo de aludir, porque es mucha su gravedad y no escasa la confusión que sobre él reina; amén de ser incompatible con la naturaleza y el fin de esta Conferencia hablar de generalidades ó presentar soluciones que no aparezcan desde el principio con cierta precisión. Pero no puedo ni debo excusarme de decir que considero como un gravísimo peligro la tendencia que se advierte en muchas personas de arrojar todo género de sombras, prevenciones y alarmantes sospechas contra los que ahora, en algunas provincias de una gran vida y quizá las más caracterizadas por su tinte europeo, defienden y propagan el regionalismo.

»No discuto lo que éste realmente sea ni entro en la cuestión eminentemente política de estimar lo que pueda ser ó no ser aceptable é inmediatamente aplicable, por racionales acomodamientos y fecundas transacciones, de los programas regionalistas que hasta ahora conocemos y que son un tanto diversos en las tierras de Levante y en las costas del Norte y Noroeste de España. Pero me es muy difícil comprender que, al día siguiente de nuestro inmenso fracaso en las Antillas y en Filipinas, por no haber aplicado en aquellos países el régimen autonómico en la hora oportuna y por haber evitado la difusión y la discusión de la doctrina autonomista combatiendo á sus defensores con todo género de prevenciones, persecuciones, amenazas y calumnias, se quiera repetir esa última tristísima experiencia en la Península, intimidando ó persiguiendo como más ó menos embozados enemigos de la Patria, á los que patrocinan, por ejemplo, la autonomía catalana, la gallega ó la vasca. Cuando menos, se conseguirá el tristísimo efecto ya logrado en nuestra cuestión colonial, de obligar al más profundo silencio, á muchos partidarios sinceros de estas ideas, pero cuya timidez ó cuya difícil posición personal no les permiten, en la hora del conveniente debate y de la fijación é inteligencia de las soluciones prácticas, aquella franqueza de que después usan, en la hora del desastre y de los tardíos arrepentimientos, para exculparse ante su propia conciencia ó para obtener una mirada benévola de la engañada é irritada opinión pública.»

Sant Joseph

Lo Mars-marsot se va aplacant,
se torna'l sol més esplendent
y va pels ayres lluminant,
com si del cel anés baixant
lo que reviu eternament.

Es Sant Joseph: Tots los bastons
com lo del sant, van reverdint,
van esclatant tots los botons,
s'omplena l'arbre de florons...
com los del sant tots van florint.

Oh Primavera que anyorem!
sembra tos bens per l'univers,
de tot l'hivern que t'esperém,
donans las flors que tan volém,
vina á alegrar nostres carrers.

Tu tornas bells camps y jardins,
alegre tornas la ciutat,
sembrant per tot remors divins;
baixans del cel los serafins
que espera'l mon, fret, desolat.

JOSEPH ALADERN.

19 mars, 99.

Noticias de Barcelona

Ab l'objecte de promourer la concurrencia á las festas de Setmana Santa y fira de Sevilla, la Estació y 'l Despatx Central de Barcelona, de la Companyía de M. Z. A., vendrán bitllets d'anada y tornada, de 2.ª y 3.ª classe, á preus reduits, en los dias 24 al 29 del present mes, abdós inclussiu, pera retornar del 1 al 4 d'abril; y en los dias 15 al 18 d'abril, pera retornar del 21 al 24 del mateix mes.

Havém rebut lo número 10, any XLIII, de *La Ilustración Española y Americana*.

En la segona conferencia donada per lo senyor Pere Estasén, en l'Institut Agrícol de Sant Isidro, sobre 'l tema «Proyecto económico para España», comensá demostrant la necessitat d'un Códich Agrícol, de l'ensenyansa agrícola obligatoria, establint escolas prácticas, fomentant la repoblació de boscos y la construcció de canals.

Després d' aquestas consideracións, va entrar en l' estudi de las contribucións, senyalant com á mida pera pendre inmediatament la rebaixa dels tipos actuals de la contribució de inmobles. Indicá grans reformas en la industrial y de comers, baix la base de gravar la renda y ganancias, may lo travall. La renda de Aduanas es necessitada també de grans reformas, baix la base d'una exacta classificació de las mercancías en l' aranzel y reforma de las ordenansas de Aduanas, á fi d'evitar sorpresas al comers de bona fé.

En quant al impost de consums va dir que necessitava reformas pera impedir lo reparto arbitrari del impost. Además se mostrá partidari de crear una contribució sobre la renda y utilitats pera reforsar los ingresos del pressupost. Acabá lo conferenciant dihent que las nacións fortas no son las que tenen un gran exércit y una gran marina de guerra, sino las que tenen una vida económica independent y las fonts naturals de riquesa en producció.

Lo senyor Estasén fou molt aplaudit.

La Comissió arganisadora del Concurs agrícol que ha de celebrarse á Figueras lo día 2 del próxim mes d'abril, ha acordat subdividirlo en las següents Seccións:

Secció primera.—Zootecnia. Primera divisió. Animals d'especie vacuna, ovina, cabrall y porquí. Segona divisió. Animals de l'especie cavallar, asnal y mular. Tercera divisió. Avicultura.

Secció segona.—Primera divisió. Vinya y sos productes. Segona divisió, Olivar y sos productes.

Secció tercera.—Primera divisió. Agricultura. Segona divisió. Productes forestals. Tercera divisió. Arbres y arbustos fruyters y d'adorno. Quarta divisió. Horticultura. Quinta divisió. Floricultura.

Secció quarta.—Industrias agrícolas.

Secció quinta.—Adicional. Llibres y memorias agrícolas.

Devém advertir als agricultors catalans que vulgan acudir al Concurs, tenen d'enviar lo més prompte possible á la Comissió organisadora las corresponents cédulas de inscripció.

Ahir nit se representá al Novetats «Le Rozzeno», obra de que no'n parlém ab més extensió per la índole de son argument, excessivament crú. La companyía que dirigeix lo senyor Paladini, s'hi distingí com may, y alcansá nutrits aplausos, sobretot la senyora Mariani, molt ben secundada per tots los demés artistas.

Ha comensat á publicarse en aquesta capital, un nou setmanari católich regionalista que du per titol *La Creu del Montseny*.

En lo primer article en que exposa'l nou periódich los seus propósits, diu que travallará per restaurar á Catalunya ab Jesucrist y per Jesucrist; enllassar las dos Catalunyas, espanyola y francesa; cridar als germans de Mallorca y Valencia en aquesta germanor; y afermar robustment la personalitat catalana.

En lo sumari del primer número s'hi llegeixen las firmas de mossen Jascinto Verdaguer, en Francesch Ubach y Vinyeta, en J. Novellas de Molins, en Julí Delpont, en Ramon Surinyach y Baell, na Dolors Riera y Batlle, en Jaume Boloix, mossen Joan Segura, en Manel Rocamora, na Trinitat Aldrich, en Valeri Serra, en Joaquim Claramunt, en Justí Pepratx y mossen Costa y Llobera.

Desitgém al nou confrare llarga y próspera vida.

A dos quarts de dotze d'aquest matí ha sigut agafada una dona, que ha entrat á una botiga del carrer de la Granvía ab la escusa de comprar una gorra y... fer passar un duro fals.

Registrada la *fulana*, s'ha vist que encara portava nou pessetas mes falsas.

La Associació de la Creu Roja á Barcelona ha socorregut fins lo dia d'avuy als següents repatriats civils, ab las quantitats que á continuació s' expressan: don Claudi Crespo y Perez, procedent de Filipinas, 25'00 pessetas; donya Maria Lluisa Iñigo (heroina de Punta Brava), 25'00; don Emili Gutierrez Bustillo, administrador d'Hisenda de Bataan, 50'00; don Antoni Martinez, oficial cuart d'Hisenda de Husamis, 60'00; don Gregori Casarrubias, oficial cuart del govern civil de La Isabela de Luzón, 50'00; don Ramon de la Cortina y Fuentes, oficial quint de la Administració al servey de Fars, pera ell, sa mare, germá Frederich y un fill, 150'00; don Joaquim Gascon, interventor de magatzéms en la Aduana de Manila, 50'00; don Pere Alvarez y Campos, oficial tercer del govern civil de Manila pera ell y sa muller, 100'00; don Pau Ramajos y Saez, secretari del govern P. M. de Capir, 50'00; don Genaro Nuel y Lumeta, interventor d'Hisenda en Cavite, 50'00; Leocadi Huicé y Garcia, oficial cuart en la ordenació de pagos á Filipinas, 50'00; don Joseph Sanchez y Plazuelos, secretari del gover civil de Nueva Cáceres, 50'00; donya Avelina Correa, viuda de don Alfons Caos y Rebolledo, 50'00. —Total: 760 pessetas.

Además se trovan en lo Senatori d'aquesta Associació per malalts, ahont son cuydadosament assistits: lo noy Lluis Galindo y Morell, natural de la Habana, don Joan Liaño y Pino, de Sevilla; don Joseph Escartin y Ferrandez, de Ruerta (Saragossa); don Rafael Goytisolo y Quinto, de Centochs y don Bernardi Romero y Francia, de Zamora.

Ahir l'Alcalde senyor Robert visitá á las autoritats y als senyors Griera y Rubio. Se dedicá després al estudi dels problemas que més preocupan al Ajuntament, ataleyantse preferentment de las denuncias que fa la prempsa de las qüestións municipals.

Lo senyor Robert ha donat ordres terminants al comandant de la Guardia municipal perque siguin perseguits sense contemplacións los pobres d'industria que omplan los carrers de nostra capital.

La conferencia que tenia que donar un d'aquestos dias al Ateneo lo doctor don Bartomeu Robert, com á continuació de la que'l darrer dimars doná, ha quedat aplassada indefinidament.

Reunits ahir en la Facultat de Filosofía y Lletras d'aquesta Universitat literaria lo Vis-rector senyor Rubió y Ors, lo Degá doctor Garriga, y'ls Catedráticks senyors Bocanegra y Donadiu, se va cridar als alumnes premiats en lo concurs previament anunciat, y després de llegirse l'informe enviat per la Facultat, lo senyor Rubió entregá'ls tres premis de dugascentas pessetas cada un als senyors don Joseph Soldevila y Canela, don Maximiliá Alarcón y Saratón y don Joan Batista Doménech y Moncada, alumnes respectivament del primer, segon y tercer grupo de la Facultat, y l'accéssit de cent pessetas á don Alvar Gallart y Nojar, alumne del primer grupo.

Se doná fi al acte ab sentidas é importants frases d'elogi y d'estimul á la aplicació y á la virtut, pronunciadas per lo citat Vis-rector.

Ahir tarde lo senyor Ferrer-Vidal va presentar una comissió del círcol Silvelí al nou governador civil, lo general Marina.

També va visitarlo una nombrosa delegació de las juntas de propietaris.

Se'ns fa saber y ab gust acullim la noticia, de que pel perdó del ofés, ha sigut llevada la pena de desterro que sufria l'escriptor catalá don Joseph Ximeno y Planas.

Lo vinent dimars, día de moda en lo teatre d'Eldorado, s'hi estrenará la opereta cómica en un acte titolada «Los guerrilleros», original del conegut escriptor castellá Enrich Prieto y que'l mestre Rupert Chapí ha posat en música.

Aquest matí, alguns repatriats sigueren sorpresos en la seva bona fe, acudint als voltants del Nou Retiro, ahont segons anunci d'alguns periodichs, devian reunirse pera tractar del cobro dels atrassos que els hi deu lo Govern.

Quan lo número de repatriats aná engroixint, la policía doná ordre de que's desfessin los grupos y's deixés lliure la vía pública, lo que's conseguí sens cap protesta.

Se han rebut en la secretaría general de aquesta Universitat los títols següents:

Llicenciats en Dret: don Felip Rodés y Baldrich, don Marián Moner Carbonell, don Felip Aragonés Sorolla y don Manel de la Torre y Salavera.

Mestre de primera ensenyansa elemental: don Lluis Aparicio y Aparicio.

Aquest mitjdía al passar un tranvía de Sans per davant de la casa número 93 del carrer del Hospital, dos passatgers que anavan á l'imperial, toparen ab lo fanal que hi ha empotrat en aquella casa, rebent fortas contusións.

Aquest fet, com saben nostres lectors, no es un cas nou; es la repetició d'una série de desgracias, algunas de las que tingueren per final lo cementiri.

Y entretant l' Ajuntament res fa pera evitarne de novas. La prempsa s'ha queixat varias vegadas; en las sessións municipals varis senyors regidors dirigiren mocións en aquest sentit; arrivá lo Municipi fins á pendre l'acort de cambiar de lloch los rails del tranvía de Sans, apartantlos á trenta centímetres del sardinell de la acera. Peró res s'ha fet, y aquella deixadesa que acompanya á tots los serveys y obras municipals, ha produit avuy novas desgracias.

Ara que al Ajuntament ha arribat la empenta de poderosas iniciativas ab la presencia á la Alcaldía del senyor Robert, li trasladém la relació d'aquestos fets, perque disposi lo que es de justicia y de necessitat.

A Sant Andreu de Palomar s'ha celebrat un meeting organisat per los anti-agregacionistas, acordant continuar los travalls segregacionistas.

Demá, á dos quarts de nou del vespre, tindrá lloch, á la «Joventut Católica», una vetllada literari-musical, dedicada al gloriós Patriarca. Dirá'l discurs de fondo lo ingenier industrial Dtr. don Ramón María Pons, y se llegirán poesias originals de M. Jascinto Verdaguer, Romá, Soler y Saderra y d'altres distingits poetas. La part musical será dirigida per M. Francisco Viñas, pbre.

L'Alcalde senyor Robert ha senyalat com á horas de despatx de las onze á la una y de las cinch á las set.

En virtut de lo disposat per lo President de la Diputació provincial per decret de 16 del present, los tehedors d'obligacións del Empréstit pera la construcció de carreteras provincials, autorisat per la lley de 17 de juny de 1870, podrán presentar los cupóns senyalats ab lo número 33 de las láminas de sa pertenencia, pera'l cobro dels interessos del trimestre que vencerá'l día 31 del corrent, los dos primers días hábils del próxim mes d'abril, de deu á dotze del matí, y transcorreguts aquestos, los divendres de cada setmana, á las mateixas horas, en las oficinas de la corporació, acompanyant dits cupóns ab doble factura, quals impresos los hi serán facilitats gratuitament en las mateixas oficinas.

Don César Augut Torras ha solicitat al Municipi permís pera instalar en los baixos de la casa núm. 119 del carrer de Pujadas, un generador de vapor y un motor de gas. Aixís mateix ho ha verificat don Francisco Soler pera instalar dugas calderas destiladoras en los baixos de la casa núm. 12 del carrer del Gasómetro de Sant Martí de Provensals.

En la exposició dirigida al Ajuntament y al governador civil per lo gremi de vaquers y cabrers d'aquesta ciutat, se fa constar que si be está en descubert ab lo Municipi pel exercici de 1897-98 per la cantitat de 92,254,63 pessetas en compte d'estancias de las vacas y cabras dintre'l recinte de la capital, deu deduhirse de aquesta suma l'import d'una tercera part de caps de bestiá per entendre que aquestas no produheixen llet, degut á diversas causas (enfermetat, malaltias, etc.)

Ab aquesta deducció, lo Gremi deuria pagar, en lloch de la suma que se li reclama, 61,503'09 pessetas, y aquesta suma es la que está disposat á satisfer al acte y encara seguir satisfent anualment per encabessament, á la qual proposició queda'l Municipi beneficiat en un cent per cent, ja que la cantitat que consta en pressupostos per tal concepte sols es de 32,000 pessetas.

Solicita, además, lo Gremi, la supressió del arbitri sobre inspecció per considerarlo una agravació dels impostos que paga per forratge desperdicis de fábricas d'alcohol, llet forastera, etc., y per contribució industrial.

Hem tingut ocasió de veure una exacta copia al oli que'l distingit restaurador don Alexandre Planella ha pintat d'un tros de las antigas pinturas murals, fa pochs anys descobertas en la nau de la iglesia de Sant Pere de Tarrassa. Lo fragment reproduhit representa l'imatge de Santa Llucia, y conserva tot lo carácter y color del original.

La ensopegada copia ha sigut avuy oferta per l'autor, pera que figuri en lo Museu Episcopal de Vich, al senyor Bisbe d'aquella diócessis, doctor Morgades, ab motiu d'esser avuy lo sant del venerable prelat.

Ahir, en lo Decanat de Filosofía y Lletras d'aquesta Universitat, se juntaren lo Excm. Vice Rector Dr. don Joaquím Rubió y Ors, lo degá accidental Dr. Garriga y'ls catedráticks Dr. Bocanegra y Dr. Donadiu, Secretari aquét de dita Facultat, y després d'haver fet entrar als alumnos premiats en l'últim concurs préviament anunciat, y haverse llegit l'informe de la Facultat, l'Excm. senyor Vice-Rector entregá los tres premis de *doscentas* pessetas cada un als senyors don Joseph Soldevila y Canela, don Maximiliá Alarcón y Santon y don Joan Bta. Doménech Moncerdá, alumnos respectivament del primer, segón y tercer grupo de la Facultat, y l'accéssit de *cent* pessetas á don Alvar Gallan y Nogar, alumno del grupo primer. Doná fi al acte l'Exm. Vice-Rector, pronunciant sentidas y corals frases d'estimul á la aplicació y á la virtut.

S'ha publicat lo número onze corresponent á n'aquest any, de la revista técnica *Industria é Invenciones*.

Havém rebut lo número primer d'un butlletí catalá que porta per titol *¡A Montserrat!* y que publica la Junta organisadora de la pelegrinació que anirá á Montserrat ab motiu de la inauguració del monument representatiu del Quart Misteri de Dolor en lo camí de la Santa Cova del expressat monestir.

En los claustres de nostra Seu hi ha exposat un edicte del Excm. senyor Bisbe de la Seu d'Urgell, pera la provisió d'una Canongía Magistral vacant en aquell bisbat.

S'han transmés á informe de la Comissió provincial, los expedients d'arbitris extraordiuaris corresponents al exercici de 1899 á 1900 dels Municipis de Sant Bartomeu del Grao y Mónclar de Berga.

Ahir tarde tingué lloch al Foment del Travall Nacional, la reunió preparatoria de la magna que's realisará lo dilluns próxim pera ocuparse de la qüestió de la Junta de Obras del Port.

Al acte hi assistiren representants de las societats económicas d'aquesta capital y altres personalitats, cambiant entre ells impresions sobre la esmentada qüestió, y senyalant lo torn y ordre dels individuus que hi pendrán, part com també los punts qu'en la discussió se tractarán.

Sembla que'l acte revestirá molta importancia, essent probable que hi assisteixi lo Ajuntament ab carácter oficial.

Defuncións registradas durant lo día de ahir:

Districte de la Llotja.—Francisca Tusquellas, 62 anys; Jaume Serratosa, 61 anys; Joseph Daffares, 43 anys; Maria Carol, 86 anys; Carme Casanovas, 6 anys, y Francisco Botella, 62 anys.

Districte del Hospital.—Joan Nebot, un any; Vicens del Rio, 1 any y mitj; Madalena Gallard, 77 anys y Joseph Miliá, 32 anys.

Districte del Institut.—Joan García, 20 mesos; y Josepha Herrera, 75 anys.

Districte de la Barceloneta.—Francisca Grau, 14 mesos; Eduard Lahita, 6 anys; y Rosa Tarragó, 82 anys.

Districte de la Universitat.—Concepció Pujol, 2 anys; Pere Sanchez, 60 anys; Francisco Paixau, 60 anys; Jaume Ferrán, 80 anys; Manela Candela, 82 anys; y Rosa Soler, 19 mesos.

LAS COMARCAS

Plá de Lleyda

LLEYDA.—Se donan com á certas las següents candidaturas que llnytarán en las vinents eleccións:

Borjas: Marqués d'Olivart—García Gómez—Celestí de Armiñan. *Balaguer:* Hidalgo Saavedra.—Marian Clua.—Carlos Fortuny. *Cervera:* Alonso Martínez.—Guillém de Boladeres. *Lleyda:* Genaro Vivanco.—Agelet. *Seu d'Urgell:* Duch de la Seu.—Zulueta. *Solsona:* Coll y Astrell.—Maluquer.—Jorro. *Sort:* Gustau de Bofill.—García Trapero. *Tremp:* Rafael Cabezas.—Cuenca.

Ampurdá

TORTELLÁ.—Lo mercat del diumenge no va passar de regular, á causa de la pluja menuda y seguida que va fer tota la setmana avans. Per la terra ha fet molt bé, peró 'ls camins, deixant apart la carretera d'Argelaguer, estan casi abandonats y deixats de la má dels seus tutors.

La secció d'aficionats d'aquesta població, composta de trevalladors, que necessitan lo seu jornal per viure, interpreta ab bastant bon acert las pessas catalanas «Cura de moro» y «Las bodas d'en Cirilo.»

Mereixen un aplauso aquestos aficionats que per poguer estudiar y entretenir al públich, escatiman horas á la son. També posan en escena exemples morals é instructius, com l' «Amor de Pare», drama en tres actes, que té per objecte condempnar la passió funesta del joch, fent relluhir los terribles efectes d'aquest vici.

Are, disfrutem d'un temps primaveral, que es una ventatja ben positiva, perque es una de las pocas cosas per la que'l Govern no'ns fa pagar res.

INFORMACIÓ telegráfica y telefónica de La Veu de Catalunya

Telegramas de l'Extranger

Recepció diplomática

París, 18, 10 nit.

Loubet ha rebut avuy lo cos diplomátich, que l'ha felicitat per sa elecció á la Presidencia de la República, lo que no s'ha verificat avants per causa del dol nacional.

Ocupá'l lloch de degá l'Embaixador d'Austria per mort del Nunci de S. S.

S'ha comentat molt que hagi faltat á la recepció l'Embaixador d'Alemania.

Consell de ministres

Madrid, 18, 8'15 nit.

Lo Consell ha aprovat un crédit pera el pago dels interessos del Deute de Cuba.

Lo ministre de Foment dona compte d'una exposició de la Junta Sindical del Colegi d'Agents de Bolsa, demanant la reforma del Reglament, sobre tot en lo relatiu á las liquidacions.

Lo Consell acordá resoldre favorablement á que's fassin quinzenalment. Queda autorisat lo ministre de Foment pera redactar un decret en aquest sentit.

Lo ministre de Gracia y Justicia presenta un projecte reformant la Lley del Registre Civil.

Lo Consell examiná la qüestió referent al pago dels emplents excedents de la carrera d'Ultramar, acordant que no

se'ls pot pagar mensualment, pero que se'ls colocará en las plassas que vagin quedant vacants, previs los informes corresponents.

Lo president doná compte al Consell de las conferencias que celebrá ab los representants de las Cambras de Comers. Ab bastanta detenció s'examiná aquest punt, acordant que las bases aprovadas en la Assamblea de Saragossa, no poden portarse á la práctica sense la intervenció de las Corts.

S'ocupa també'l Consell de las midas que han de pendres pera la próxima campanya electoral, acordant que'l Govern prestés lo seu apoyo als candidats que's presentin ab lo caracter de comerciants ó industrials.

Los repatriats

En lo Ministeri de la Guerra s'han presentat varis repatriats en grupos, demanant que se'ls paguin los alcances.

Se'ls ha contestat que faltan pochs detalls pera deixar ultimada aquesta qüestió.

—Dintre de poch publicará'l *Diario Oficial* del Ministeri de la Guerra, una ordre sobre'l pago dels repatriats.

—Lo Compte de las Almenas ha rebut un telegrama dels repatriats de la Coruña agrahintli la seva campanya en lo Senat.

Al mateix temps protestan de la darrera disposició del Govern sobre'l pago de sos habers.

Conferencias y visitas

Avans de comensá'l Consell ha conferenciat lo senyor Silvela ab lo general Martinez Campos y ab lo Director de la Guardia civil, general Dabán.

—També rebé'l senyor Silvela la visita dels empleats excedents d'Ultramar pera que'ls siguin pagats los sis mesos que se'ls deuhen.

Lo senyor Silvela'ls prometé posarho en coneixement del Ministre d'Hisenda, que te á son cárrech los assumptos de la comissió liquidadora d'Ultramar.

La recaudació

La recaudació de la darrera quinzena en las delegacions d'Hisenda, ha tingut un aument de 7.853,916 pessetas, comparada ab la d'igual periodi del any anterior.

D'aquesta cantitat, 1.733.958 pessetas procedeixen de la renda d'Aduanas.

Las eleccions

Encare no han rebut los carlistas lo telegrama que esperan de don Carlos, donantlos instruccions sobre la seva conducta en las próximas eleccions.

—Los principals personatjes de la fusió republicana s'han reunit avuy pera tractar d'assumptos electorals.

Encare no se sap quins candidats presentarán ni en quins districtes acudirán á la lluyta.

—Los conservadors del Sant Sepulcre encare que una mica desanimats, consideran en general segura la seva reelecció, esperant que'l Govern los respectará en los districtes en que's presentin.

—Los carlistas esperan tenir igual número de diputats que'n las Corts anteriors.

Lo senyor Gamazo

Lo senyor Gamazo segueix fent llit, á causa d'un fort atach grippal.

La vaga de cotxeros

La vaga de cotxeros continúa en lo mateix estat.

En lo círcol de cotxeros segueix la recaudació, demostrant aquesta que continúa l'entussiasme entre'ls huelguistas, com ho acredita'l fet d'haverse recaudat avuy fins á las sis de la tarde la cantitat de 400 pessetas.

Entre'ls cotxeros regna certa satisfacció perque'l Govern ha demostrat cert interés en perseguir als carruatges que circulavan contra las disposicions vigents.

Hi han hagut algunas coaccions, pogentse senyalar, entre altras, la de que ha sigut objecte'l cotxe de l'Embaixador de Russia, que ha sigut apedregat, recullintse una de las pedras que hi han tirat y que fou portada al quartellillo del districte de la Latina.

També ha sigut apedregat un dels cotxes que fan lo servey de noyas al Col-legi de las Ursulinas. Ha sufert desperfectes lo cotxe, rebent també contusions una de las noyas que hi anavan.

D'aquestos succesos no n'han dit res los centres oficials.

Se creu que després de la reunió que se celebri aquesta nit, després d'escoltar al comte de Torrerias, tal vegada se dongui per acabat aquest conflicte, sobre tot si's transigeix algun tant per abduas parts.

Una explosió á Marsella

Comunican de Marsella que aquest dematí ha ocorregut una explosió de cartutxos en lo quartel de Sant Carlos.

Tres soldats, que estavan manipulant, resultaren morts.

També hi ha alguns ferits.

Fragments del sostre s'han trovat á una distancia de vint metres.

Los valors espanyols

Comunican de París que en las cotisacións de la Bolsa ha sufert l'exterior espanyol una baixa de 1'20.

Las accións del Nort han experimentat també un notable mohiment de retrocés. Aquesta baixa s'atribuheix á grans vendas verificadas pels especuladors que realisan extraordinaris beneficis.

A las dugas de la tarde experimentaren los valors espanyols una lleugera reacció, pujant 0'60.

Incendi

Comunican que continúa'l foch que se ha declarat en l'hótel Windsor. S'ha ensorrat la fatxada principal, sepultant entre las runas dugas bombas de vapor.

Hi ha noticia de 50 ferits. No se sab encare'l número de morts. S'han tret ja nou cadavres d'entre las runas.

Circula com á molt válit lo rumor de que á l'hotel s'hi allotjava un germá del President dels Estats Units Mac-Kinley.

Una desgracia

Telegrafian que en lo poble de Constantina, provincia de Sevilla, ha ocorregut un succés lamentable.

Un noy, al passar lo tren correu, va pujar al estribo d'un dels cotxes, aguantantse á la portella.

Acomés d'un mareig, caygué á la vía, agafantlo'l tren.

Li quedá'l cap separat del cos.

Lo telegrama de Ríos

Lo despatx rebut del general Ríos diu que's van presentant los presoners llibertats.

Aquestos contan las penalitats ab que han tingut de lluytar per arribar á Manila, á causa de las dificultats que trobavan pera atravessar las línias dels yanquis y las dels insurrectes.

Los processos per la guerra hispano-yanqui

Madrid, 19, 12'30 mat.

No han tingut confirmació los rumors que avuy han circulat referintse al fallo recaigut sobre un general y un marino que prengueren part en la campanya contra'ls yanquis á Cuba.

Això no obstant, alguns insisteixen en afirmar qu'existeix lo dit fallo y que prompte's coneixerá.

Conferencia

Madrid, 19, 1 mat.

Ha sigut molt comentada una conferencia que han tingut á última hora, en la Secretaría del Ministeri d'Estat los senyors Silvela y en Pau Cruz.

Se creu que l'objecte de l'esmentada conferencia ha sigut tractar de las vinents eleccións.

Desacort

Madrid, 19, 1'45 mat.

Comunican de Saragossa que'ls silvelistas y polaviejistas de Saragossa no estant de complert acort en lo referent á eleccións, puig sembla que'ls partidaris d'en Polavieja, han tractat ab los amichs del senyor Castellanos.

Periódichs oficials

Gaceta de Madrid del dia 17 de mars:

R. D. disolvent las Corts, convocant las vinentas pera 'l dia 2 de juny, y fixant las eleccións de diputats pera 'l día 16 d'Abril y las de senadors pera 'l 3 del mateix mes.

Altre R. D. establint:

Primer: Que las provincias de Alava, Albacete Avila, Cuenca, Guadalajara, Guipúzcoa, Huelva, Logroño, Palencia, Santander, Segovia, Soria, Teruel, Valladolid, Vizcaya y Zamora, elegeixin tres senadors.

Y Segon: Que las provincias de Barcelona, Valencia y Madrid, elegeixin cuatre senadors y tres los que faltan per mencionar, segons ja venen fentho

R. D. de Guerra y Hisenda sobre'l pago als repatriats.

R. O. pera que 'ls Notaris d'Ultramar declarats excedents per R. D. del 3 del que som, puguin tenir inmediata colocació en las Notarias del Regne, dintre de las prescripcións legals ja establertas.

Llista d'espanyols morts intestats desde l'any 1862 y quinas herencias no han sigut fins ara reclamadas, enviada per lo Cónsul d'Espanya á París, al Ministeri d'Estat.

Boletin Oficial de la provincia de Barcelona del día 15 de mars:

Publica la Instrucció pera l'exercici del Protectorat del Govern en la Beneficencia particular.

Un R. D. del Ministeri d'Hisenda sobre las guías que han d'acompanyar als sucres de producció nacional

Mercats regionals

TORTELLA.—Blat, á 19 pessetas la cuartera, mesura nova; mestall, á 17; segle, á 15; blat de moro, á 14; mill, á 15; ordi, á 11; civada, á 10; llubins, á 11; fabas, á 15; fabóns, á 16'50; monjetas, á 27; las trunfas, á 6 rals l'arroba; la dotzena de ous, á 85 céntims; la viram y'ls gudalls se pagan á preus alts.

LLEYDA.—La fira estigué poch animada; se presentaren 12 ó 13,000 caps de bestiá, que's realisaren als preus següents: moltóns, de 22 á 26 pessetas; anyells, de 15 á 20 pessetas

La major part foren comprats pels comerciants de Barcelona y Tarragona.

REUS.—Vins negres, de 5 1[2 á 6 rals lo grau. Priorats superiors, de 32 á 35 ptas. carga y 17 á 18 graus. Baix Priorat, de 15 á 16; Montblanch y Urgell. de 17 á 18; Vilaseca, de 18 á 20; Canonja, de 20 á 21 ptas.; Reus y sa comarca, de 20 á 21.

Vins blanchs, de 7 á 8 rals lo grau, ensofrats á 8.

Mistelas blancas, de 8 á 10 graus de licor, de 50 á 55 ptas; negras del Camp y 11 graus de licor, de 48 á 50 ptas.; Priorat de 12 á 14 graus de licor, de 55 á 65 ptas. tota la carga.

Esperits destilats de vi, de 81 á 82 duros los 68 cortés y 35 graus sense casco; refinats de 24 1[2 graus á 13 1[2 duros carga. Selecte de 39 á 40 graus, á 98 duros los 500 litres.

Esperits de brisa, á 71 duros los 68 cortés y 35 graus sens casco; refinats, de 24 1[2 graus á 12 duros carga.

Holandas de vi, á 11 1[2 duros la carga; de brisa, á 9 duros.

Olis del camp, de 15 á 15 1[2 rals lo quartá; d'Urgell, á 14 y 15 rals segons classe.

Atmetlla mollar, de 57 á 58 ptas.; altres classes, de 55 á 56 ptas., tot los 50'400 kilos.

Garrofa, de 21 á 22 rals lo quintá.

Avellana, de 41 á 41'50 ptas.; negreta escollida, á 45; comarcana, 42; sach de 58'400 kilos.

Blat de la comarca, de 15 á 16 ptas.; Urgell y Aragó, de 17 1[2 á 18, segons classe.

GIRONA.—Blat, 18 ptas.; mastall, 16; ordi, 9'50; segol, 14'50; cibada, 8'50; bessas, 15; mill, 16; panís, 16; blat de moro, 13; llobins, 10; fabas, 14; fabons. 15; fasols, 30; monjetas, 25 ptas. tot la quartera de 80 litres; ous, á 0'80 ptas. dotzena.

Darrera informació

Telegramas de l'Extranger

Arreglo d'una qüestió

París, 19, 9'15 matí.

Le Gaulois, afirma que després d'algúns mesos de negociació pera l'arreglo de las dificultats entre Fransa é Inglaterra, s'ha resolt definitivament lo assumpto, concedint los inglesos totas las ventatjas que podian desitjar los francesos.

La catástrofe de Bourges

París, 19, 9'35 matí.

Telegramas de Bourges, donan detalls de l'explossió ocorreguda al polígono de Bourges.

Vint operaris, paysáns, manipulavan ab sis bombas en lo local destinat al efecte, quan de repent se produhí l'explossió.

Tres operaris quedaren morts al acte, y cinch resultaren ferits gravissims.

A conseqüencia de la catástrofe, s'ha ordenat que surtin totas las personas civils dels establiments militars del polígono, haventse establert centinellas qu'impideixin l'entrada al públich.

La prempsa madrilenya

"El Imparcial"

Madrid, 18, 1'15 tarde.

En son article de fondo y á propósit de la qüestió dels repatriats, diu que aquest assumpto ofereix duptes; que es del més gran interés que'l Govern interpreti sense vacilacións lo text de la disposició legal tal com apareixen las paraulas, qu'es com l'han transcrita los periódichs.

Siga com se vulga,—diu,—creyém que l'assumpto val la pena de ser revisat en Consell de Ministres per si's pot aclarir la qüestió ó reformar las bases de la disposició que la motiva, á fí de evitar equivocadas interpretacións; perque en realitat, per la forma ab que ha quedat la qüestió, lo resultat de tot lo que s'ha fet será nulo y potser pitjor que ineficás.

Parla també de la qüestió de las incompatibilitats, y diu en un altre artícle que una de las iniciativas que s'han de aplaudir, es la del Baró del Castillo de Chirel, Director General de Agricultura, Industria y Comers.

Lo Baró ha manifestat que reconeixent la impossibilitat d'atendre á la investidura del cárrech de Director General y la del de diputat ó senador á un mateix temps, y per lo tant si ha de seguir al frente de la Direcció General, renunciará la investidura de representant del país, ó si ha d'exercir aquesta, renunciará lo cárrech de Director.

Aixís han de procedir los homes que's donan clar compte de las necessitats de la vida pública espanyola, diu *El Imparcial*.

Aquest periódich fa veure la incompatibilitat que per rahó del temps hi ha entre un y altre cárrech, dihent que si'l Director General es representant del país, deurá consumir de las duas á las set de la tarde á las Cambras, que son precisament las horas que té d'esser á la oficina, y en aquest cas, resulta que no cumpleix ab la seva obligació com á funcionari de la administració pública; ó be si no assisteix á las sessións del Parlament, desatent llavoras los seus debers com representant del país.

"El Liberal,,

En un article titulat «Avisos de Guerra», diu que en tots los Estats que desde principis de sigle han sofert desastres com los que acaba de tenir Espanya, hi ha hagut després una reacció en l'esperit públich que'ls hi ha permés recobrar, si no las terras perdudas, al menys lo bon concepte que havian sempre merescut.

Diu que si nosaltres hem de recobrar la vida y la llibertat, tenim de comensar demostrant que som aptes pera aquesta llibertat y aquesta vida.

"El Tiempo,,

Aquest periódich, orgue del govern, declara com contestant als que pretenen que'l govern porti á la *Gaceta*, no més ab quinze días, tot un plan de reorganisació política y administrativa, que es cosa impossible per la molta gravetat y trascendencia dels punts que serán objecte de reforma.

Entén lo govern que lo verdaderament perentori no deu retrassarse, com ho demostra ab los seus actes; pero las reformas anunciadas son totas materia llegislativa y afectan á interessos creats y á costums políticas inveteradas, y'l seu plantejament es una obra nacional á la que tothom hi ha de coatjuvar ab sos consells y ab las sevas llums.

Si las Corts s'han de reunir tan aviat, —pregunta *El Tiempo*,—¿per qué han de sustraures aquestas reformas als seus debats? ¿Per qué's demanava la convocatoria de las Corts, si ara's vol que's llegisli per decrets?

Lo ministeri—assegura *El Tiempo*—complirá sense defalliments, pero sense precipitació, tots los compromisos que va contraurer en la oposició.

LICOR BREA MÚNERA

22 ANYS D'ÉXIT.—Gran premi á l'Exposició de París

Membre del Jurat á Londres. — Diploma d'honor á Bruselas

El *Licor Brea Múnera* es lo que millor cura los catarros crónichs, tos rebelde, es pectoracions abundants, aufech, bronquitis y demés afeccions dels órgans respiratoris. Preserva del tifus, es útil en los catarros de la bufeta, purifica la sanch de mals humors, y té una acció tónica tal sobre l'organisme, que desperta la gana d'un modo sorprenent.

Malalts cansats de pendre altres medicinas han acudit al *Licor Brea Múnera*, y á sa benéfica influencia han recobrat lo dó mes preciós de la vida, qu'es la salut.

No confondre'l LICOR BREA MÚNERA ab altres que portan noms semblants

FARMACIA DEL AUTOR, Passeig de Gracia, 24, Barcelona

Candidaturas á diputats

Sembla que'l Govern ha assegurat á don Eussebi Blasco, que pot contar ab totas las facilitats, per part dels elements oficials, en las eleccións de diputats á Corts.

Lo senyor Blasco presentará la seva candidatura per Madrid, ahont lo Govern deixará tres puestos pera las oposicións.

Lo senyor Castelar no presenta aquesta vegada la seva candidatura per Huesca, perque'ls elements més influhents d'aquella capital, que foren adictes al ex-president de la República, han decidit votar al senyor Cano, quefe dels possibilistas, y aquest, segons se diu, ha acceptat la designació y no está disposat á cedir lo puesto ni á n'en Castelar ni á ningú.

Sobre las incompatibilitats

La conducta del Baró del Castillo de Chirel de no presentar la seva candidatura de senador ni diputat, acaba de ser seguida, segons se diu, per altres Directors Generals.

Es lo probable que tots los demés Directors del Ministeri de Foment no la presentin sabentse d'algúns ab seguretat que ja tenen aquest propósit.

Lo Director General d'Agricultura, Industria y Comers, va rebrer ahir moltas felicitacións ab motiu de tan plaussible conducta.

Possessió

Demá á las quatre de la tarde pendrá possessió la nova Comissió permanent del Consell d'Instrucció pública.

Presidirá l'acte don Joseph Cárdenas per ser lo conseller mes antich.

Correu á Cuba

Segons telegramas de la Habana ahir va fondeijar en aquell port, procedent de Puerto Rico y de la Península, lo vapor correu «San Ignacio» de la Companyía Trasatlántica.

Motí escolar

Sevilla.—Los estudiants han deixat la actitut de resistencia que havian pres ab motiu de la destitució del Rector de la Universitat. Ahir van entrar á totas las classes. Se pot considerar conjurat lo conflicte.

Com bons amichs

Algeciras.—Ab rumbo cap á Llevant havia sortit la esquadra que dirigeix lo contra-almirall senyor Cámara, quan van passar alguns barcos nort-americáns ab direcció á Ponent. Lo «Raleig» va saludar á la esquadra espanyola issant lo nostre pabelló. Lo «Carlos V» va correspondre al saludo issant la bandera nort-americana.

Los yanquis á Filipinas

Madrid, 19, 2'25 tarde.

Comunican á Nova York desde Manila, que ha arribat á Ilo-Ilo, ahir, l'acorassat «Oregon».

A aquell territori regna complerta tranquilitat.

L'Aguinaldo ab lo gros de las sevas forsas ha arribat á Marilao, á vint míllas de Colocan.

Los filipíns establerts á Marilao y Malolos, comptan ab un gran exército compost de 25.000 homes, ben armats y equipats, y dispostos á tot lo que sobrevingui.

Los conspiradors d'Ecija

Madrid, 19, 2'55 tarde.

Telegrafían de Sevilla que'l cas de Ecija no ha revestit la importancia, que se li va atribuhir en un principi.

La guardia civil ha detingut als redactors del periódich *El Moralizador* que tratavan d'aixecar la classe travalladora contra las autoritats.

S'instruieix la corresponent sumaria y'l governador ha manifestat que l'ordre está assegurat á tota la provincia.

Governador cessant

Madrid 19, 3'10 tarde.

El Tiempo diu en l'edició d'avuy, que lo senyor Dato s'ha vist en la precisió de deixar cessant al governador civil de Cuenca, perque aquell funcionari havia realisat actes, pera'ls quals no estava autorisat per lo govern.

Pago als repatriats

Madrid 19, 3'40 tarde.

Lo *Diario Oficial del ministerio de la Guerra*, dicta reglas, en son número de avuy pera efectuar lo pago dels alcansos als repatriats.

Será precisa la comparecencia dels interessats ó apoderats seus; y aquesta mida se pren á l'objecte d'impedir en quant sigui possible l'explotació dels repatriats per los agiotistas.

Lo senyor Romero de retorn—Lo senyor Sagasta restablert

Madrid, 19, 4 tarde.

Ha arrivat á aquesta capital, procedent d'Andalusía, lo senyor Romero, essen rebut á l'estació per varis amichs políticis.

—Lo senyor Sagasta, ha quedat complertament restablert, de sa última indisposició.

Arreglos de pau á Filipinas

Madrid, 19, 4'25 tarde.

Comunican d'Ilo-Ilo, que lo comandant inglés Cowpez, acompanyat del cónsul d'Inglaterra y del expresident del Congrés filipí, Melliza, ha atravessat las línias dels tagals á l'objecte de provar la conclusió d'un compromís ab los indígenas.

Varen conferenciar ab los quefes filipins, quins declararen qu'estavan disposats á tractar la pau, peró necessitavan consultar avans ab l'Aguinaldo.

Donat lo cas que aquest estigui propici, aceptarán la pau mitjansant l'intervenció de las potencias europeas, especialment la d'Inglaterra.

Continuarán las entrevistas fins que's posin en bon camí las negociacións.

Qüestió financiera

Madrid, 19, 4'45 tarde.

Al Ministeri d'Hisenda s'efectuan activament los travalls pera coneixer ab exactitut las obligacións de l'Estat, á l'objecte de cercar los medis d'equilibrar los pressupostos.

Secció Marítima

Vapors de la Companyía Trasatlántica

Vapor Isla de Luzon, sortit lo 17 de Manila pera Singapore.

Vapor M. L. Villaverde, sortit lo 17 de Veracruz pera Habana.

Vapor Cataluña, sortit lo 17 de Cadiz pera Cartagena.

Vapor Alfons XIII. arribat lo 17 á Santander procedent de Cadiz.

Vapor Alicante, sortit lo 18 de Singapore pera Colombo.

Vapor Larache, arribat lo 18 á Cadiz procedent de Mogador.

Vapors de la Prince Line

Vapor Indian Prince, arrivat lo 16 á Gravesend procedent d'Alexandria.

Vapor Spanish Prince, sortit lo 17 de Gravesend pera Colón y escalas.

Vapor Afhgan Prince, ha passat lo 17 per Dover de pas pera Londres.

—No obstant, haurias d'aprofitar aquesta ocasió, puig demá me caldrá anarmen de Inglaterra.

L'Anthony, que no volia deixar escapar al seu oncle sens que li hagués rendit comptes, va tornarse á assentar.

—Donchs, bé,—digué.—Empré no necessitém tenir gent extranya á n'aquí.

—Precisament no ho son pas d'extranys. Son amichs meus, que poden fer constar la veritat de lo que'm cal dirte.

—No vull que 's parli dels meus assumptos davant d'un home com *aquest*—digué l'Anthony ab un moviment de despreci envers 'n Macari.

Abdós parlaren ab veu baixa. La Paulina no 's trobava gayre lluny, y ningú dels dos volia inquietarla ab paraulas fortas ó ab senyals d'una renyina, peró en Macari ohí la observació y vegé 'l moviment. Los seus ulls llampegaren y 's decantá vers lo jove March.

—Dintre pochs dias potser que vosté estará disposat á otorgarme 'l favor que fá poch m'ha negat,—digué ell.

En Ceneri va observar que tenía la ma dreta amagada sota del jech; mes com aquesta era la posició favorita de'n Macari, no va cridarli l'atenció.

L'Anthony no's va pas dignar de responderli. Va girarli l'esquena y va mirarlo ab un esguart de despreci tant inexplicable que en Macari devingué tot enfurismat y fora de sí.

—Avans de parlar d'una altre cosa,—digué

l'Anthony al seu oncle,—insisteixo en que, de avuy en endevant, la Paulina estará als meus cuydados. Ni ella ni la seva fortuna han de ésser mossada d'un groller y necessitat aventurer italiá, com es aquest home, l'amich de vosté.

Aquestas foren las darreras paraulas que digué el pobre jove. En Macari avansá un pas envers ell, sense pronunciar una sola exclamació de furia ni sisquera una imprecació que hauria avisat á la seva víctima. Aferrantlo ab la má esquerra, 's tregué de la butxaca una eyna de cer llarga y lluenta, y aixís que l'Anthony March va aixecar la nudada y va decantarse cap enrera de la seva cadira, va tirarli un cop de dalt á baix ab tota la forsa del seu robust brás, y la punta del punyal, entrantli precisament per sota de la clavícula, va partirli el cor. L'Anthony March quedá per sempre reduhit al silenci!

En aquell mateix instant en que caygué mort, la Paulina va deixar de cantar, ressonant per la cambra un crit d'esglay. Desde el seu asiento del piano va poder veure lo ocorregut; no es gens extrany, donchs, que aquella vista li fes perdre'ls sentits.

En Macari estava decantat al demunt de la seva víctima. En Ceneri va quedar atolondrat enfront d'un crim que en poca estona va desliurarlo de la necessitat d'executar lo seu plan atrevit; y la sola persona que semblava haver conservat las sevas facultats, era'n Petroff. Calia avans de tot fer callar á la Paulina, puig

amo li hagués manat. Ans de tot calía desferse de mí.

No volent en Ceneri confiarme á las mans de 'n Macari, en Petroff va eixir de la casa y trová un cotxe tardá, qual cotxero va consentir, mediant una bona propina, á llogarli per un parell d'horas. Essent encara de nit, no hi hagué cap dificultat pera ficar dins del cotxo lo meu cos inconscient, sense cridar l'atenció.

En Petroff se posá á menar lo vehicul, y després de deixarme depositat en un carreró allunyat de la casa, torná'l cotxe al seu amo y se'n va entornar ab los seus companys.

¿Y la Paulina? Poch á poch va deixar de jemegar y va trovarse en un estat d'ensopiment semblant á la mort. *Ella* era la mes perillosa pera los cómplices. Fins que's deixondés, res podía fersé sino portarla á la seva cambra y deixarla baix la guardia de la Teresa. Aixís que's despertés, caldría pendrer una resolució respecte á la regla de conducte que's tindría de seguir.

Lo que portava més pressa era determinar la manera d'allunyar el cós de l'assessinat y varen desenrotllarse tota mena de pláns, fins que al últim se varen decidir per un, qual atreviment va assegurarlshi el resultat

Els criminals se trobavan en una situació desesperada y estavan disposats á grants atreviments.

De bon matí enviaren una carta de l'Anthony, dihent que'l día avans M. March s'havia posat malalt de cuydade y que's trobava á casa

may més comptes respecte á la malversació de la seva fortuna.

Y ara era qüestió de verificar aquest plan tan ben pensat—¿més, com? En Macari que no somiava més que en venjarse del desayre que havia sofert, estava disposat á prestar tota la seva ajuda; y en Petroff, l'home de la cicatriu á la cara, era adicte en cos y ánima al doctor; y aixis mateix la Teresa, la vella sirventa, quesempre hauria estat disposada á executar qualsevol crim per ordre del seu amo. Se procuraria trovar los documents necessaris ó be's falsificaria.

Tant prompte com los conjurats logressin fer entrar á l'Anthony á la casa del carrer de *Horace*, no'l deixarian sinó com á boig quant estigués als cuydados del seu metje y dels seus vigilants. Era un projecte atrevit, malvat, y de resultat duptós, puig calia portar la víctima á Italia. De com això s'hauria de fer, no ho havia pas esplicat encara ab claretat en Ceneri—potser encara no havia rumiat tots los detalls del seu plan—potser li daria al jove un narcótich; potser contava en que quan aquest sabria lo veritable estat dels seus assumptos, tindria un esclafit de rabia y això ajudaria la seva acusació respecte á la turbació del seu estat mental.

Avans de tot, calia procurar que l'Anthony vingués al carrer de *Horace* á una hora que fos favorable á la execució del complot.

En Ceneri feu tots los preparatius, donguá las sevas instruccións als seus conjurats y escrigué després al seu nebot, dihentli que l'es-

Notas comercials

Admetlla.—Mallorca, 19'50 á 20 duros; Tarragona, 20 á 21 los 41'60 kilos.

Fluixa.

Ayguardents.—Rectificats, 40° corrents, 98 á 100 pessetas, y superiors, 102 á 104; destilats, 35° de ví, nominals y sense existencias, 88; de brisa, 70, y resíduos, 69 á 70, tots sense casco y per hectólitre.

Sostinguts.

Arrós.—Bomba, 49 á 59 pessetas, y Monquelí, 37 á 41 los 100 kilos.

Blats.—Nicolaieff, 15'50 á 16 pessetas, y Kansas, 16'25 á 16'50 los 55 kilos.

Revendas, escassas. Nacionals, major tendencia, haventse sostingut los mercats de Castella.

Blats de moro.—Se cotisa: Danubi, 14'62 á 14'82 pessetas; Fotti, 13'57; Plata, 14'62 á 14'82; Estats Units, 13'92; Cincuantini, 16'42 á 18'92 y Vinaroz, 15 á 15'35 los 100 litres.

Venda poch activa. Abundancia extranger.

Bessas.—Extranger, 18'57 ptas.; Sagarra, 19'25; Navarra, id., id.; Sevilla, 15'75 y comarca, 19'25 l'hectolitre.

Sostingudas. Perá venda.

Bacallá.—Islandia directe, 43 ptas.; llibre, 43 y petit, 38; inglés, 40 y francés, 41 per 40 kilos.

Existencias regulars. Venda encalmada. Poch solicitats.

Cafés.—Moka, de 38 1|2 á 39 duros lo quintá.

Puerto Rico, hisenda escullit, de 30 1|2 á 31 duros quintá.

Id., id., sense escullir, de 29 á 29 1|2 duros quintá.

Id., llustrat, 28 1|2 á 29 duros quintá.

Id., corrent Cuba, de 25 á 25 1|2 duros quintá.

Altres procedencias, de 25 á 26 1|2 duros quintá, segons classe.

Fluixos.

Cacaos.—Caracas, superior, nominal, de 17 á 18 sous lliura; íd., mitjá, 13 á 15 sous lliura, segons classe; Guayaquil Arriba, 11 sous 8 diners á 12 sous lliura, segons classe; íd. Balao, 11 sous 2 diners á 11 sous 6 diners lliura; Cubá bó, 10 sous á 10 sous 2 diners lliura; Sant Thomé, 10 sous 2 diners á 10 sous 4 diners lliura; Fernando Póo, 9 sous 9 diners á 10 sous lliura.

Ferms.

Canyellas.—Ceylán superior, 31 1|2 á 32 rals kilo; íd., surtit usual, 27 1|2 á 29 rals kilo, segons numeració; íd., Rasuras, 19 1|2 á 20 rals kilo; China, 15 á 15 1|2 rals kilo.

Encalmadas.

Cera.—Groga del país, de 3'50 á 3'67 pessetas kilo.

Cuyros.—Realisats directament á la curtició, 500 bovins de varias classes, que vingueren pel vapor «Calabro», disponibles y adquirits per la mateixa en los magatzéms varias partidas que's calculan en unas 5,000 pessas. Ha continuat l'article oferint tendencia ferma que li correspón donadas las circunstancias al seu favor dels mercats reguladors del Plata y la de ser poch importants las existencias de la nostra per las atencións del consum fins á la vinenta campanya, puig no es fácil que puguin reforsarse ab arribos d'importancia per falta d'existencias d'origen pera embarcar. Los preus de las classes mitjas continuan essent aquí de 43 á 44 lliuras y de las bonas á superiors 44 á 48 los 41'60 kilos.

Civada.—Comarca, 10 pessetas y Extremadura 9'65 l'hectólitre.

Poca demanadissa.

Cotons y carbóns.—Végintse las notas diarias.

Fabas.—Extremadura, 15'87 á 16'07 pessetas; comarca, 16'42; Andalusía y Mallorca, 19'25 á 20 los 100 litres.

Vendas y existencias, regulars.

Fabóns.—Italia, 16'60 ptas., Andalusía 16'07, á 16'60, Mazagán 16'75 y comarca 16'75 á 17'12 l'hectólitre.

Regulars existencias. Sostinguts.

Farinas.—Per cilixdres: Blanca extra 40'86 á 42'06 ptas., superfina 1.ª 38'46 á 39'66 y núm. 2 de 36'65 á 37'86; Forra extra 40'86 á 42'06; 1.ª superfina 39'06 á 40'26 y núm. 2 de 37'86 á 39'06 los 100 kilos sense consums. Poca venda. Fluixas.

Garrofas.—Vinaroz negra 15'47 pessetas, rojas 14'57, Mallorca 12'50 á 12'80, Ibissa 14 y Portugal 10'75 á 12'75 los 100 ks.

Regular existencia.

Mongetas.—Cocoblanco 32 á 33'50 pessetas, Hamburg 37'50, Cocorrosa Odena 35 á 31'50, Brayla 24'50 á 25, Moldavia 30'50 á 34'50, Galaty 29'50 á 30, Perlas 29 á 29'50, Valencia 40 los 100 ks.

Existencias y vendas, regulars.

Olis.—Véginse las notas diarias.

Pebre.—Singapore, de 15 1|2 á 15 3|4 rals kilo; Tellichery, de 15 á 15 1|4.

Poca venda.

Sigrons.—Mazagan 1.ª 32 á 32'50 pessetas; y 2.ª 30 á 30'50; Andalusía 31 á 69 y Castella 80 á 152 los 100 kilos.

Sostinguts. Poca venda.

Sucres.—Refinats: Tallat extra de 60 á 60 1|2 rals arroba; idem 1.ª 59 1|2 á 60; piló, 58 á 58 1|2; pilé, 57 á 57 1|2; tarrós y granulats floret, 56 á 56 1|2; idem, idem segona, 53 á 54.

Encalmats.

Peninsulars.—Granet superior, de 54 á 54 1|2 rals arroba; idem segona, 52 1|2 á 53; tarrós superior, 54 á 55; idem segona, 51 1|2 á 52; blanquilla primera, 52 á 52 1|2; idem segona, 51 á 51 1|2; centrífuga primera, 50 á 50 1|2; idem segona, 45 1|2 á 46.

Encalmats.

Antillans.—De Cuba: Centrífuga, de 46 á 46 1|2 rals arroba; Mel, 44 á 44 1|2.—De Puerto Rico: Centrífuga, 49 1|2 á 50.

Ferms.

Vins.—Estacionats ab reduhit negoci, peró sostinguts.

VARIETATS

Bona dialéctica

Un diari belga publica la següent nota: «La baronesa Ulrich de Levetzow, la última estimada de Goethe, que la conegué de joveneta ab sa mare á Carlsbad l'any 1822, acaba de celebrar á Triblitz (Bohemia) lo 95 aniversari de son naixement. La vella dama, coneguda per sa caritat, se troba sana del tot y te encara gran robustesa. Los habitants de Triblitz han organisat ab aquesta ocasió una professó d'atxas de vent.

»De conseqüent, veusaquí un aument de 1,751 metges en un any.»

Lo *Journal des Debats*, afegeix á la noticia del diari belga'l següent comentari:

«Es un problema célebre entre'ls matemátichs lo de qué donada la altura del pal gros d'un barco, pugui determinarse la edat del seu capitá. Lo nostre confrare ho ha fet encara millor, y la gent se pregunta ab perplexitat á conseqüencia de quina operació del esprit, las bonas novas que te de la salut de aquella senyora caritativa han pogut proporcionarli datos tan precisos sobre la estadística dels metges alemanys.»

A nosaltres, després de llegir semblant nova, se'ns han acudit al punt aquells dos versos castelláns, tan coneguts entre'ls estudiants de filosofía:

«En el cielo aparecen nubarrones.
Ergo, la burra tiene sabañones.»

GEROGLÍFICH COMPRIMIT

CUCUT CORPLL

J. O.

La solució demá

GEROGLÍFICH

PAU Sebastiá
TOTILI
F:TJAV
IA—LAK
ANDLRA
QELIV
NI D
RRA

UN VILASSECÁ.

La solució demá

Solució á la endevinalla d' ahir

LA CEBA.

A la targeta

LOS MONEDERS FALSOS.

Al acróstich

PUBLICIDAD
RENAIXENSA
VANGUARDIA
DINASTIA
DIARIO CATALÁN
DILUVIO
NOTICIERO
LUCHA
HERALDO
NOTICIAS

Espectacles

Gran Teatre del Liceo. Lo dijous, dia 23, VI concer d'abono (impar), baix la direcció del mestre **W. de Haesen**, director del teatre imperial de Darmstadt. A las 9 en punt.

Se despatxa en comptaduría.

Desde dimars queda obert en la Administració d'aquest teatre, l'abono pera la temporada de primavera.

Teatre Catalá. **Romea.**—Avuy diumenge. Festivitat de Sant Joseph. Tarde, á dos quarts de quatre: **Poch-Follet** (3 actes) y **Per massa bó.**—Nit, á dos quarts de nou: **Lo senyor Secretari** y **Qui... compra maduixas.**

Teatre de Novetats. Companyia dramática italiana de la célebre actriu **Teresa Mariani.**—Avuy diumenge, tarde á dos quarts de quatre: **Dionisia** (4 actes).—Nit, á dos quarts de nou: XXVI de abono: **Zazá** (5 actes).

Dilluns, día de Moda: **Il mondo della noia.**

Se despatxa en comptaduría.

Eldorado. **Teatre de Catalunya.**—Avuy diumenge. Festa de Sant Joseph. Tarde, á dos quarts de quatre: nit, á dos quarts de nou: 54 y 55 representacións de **El beso de la Duquesa.**—70 y 77 de **La fiesta de San Antonio.**—10 y 11 de **Los mineros.**—137 y 138 de **La Revoltosa.**—Preus de costum.

Nou Retiro. Companyia de Sarsuela.—Avuy diumenge. Festivitat de Sant Joseph, tarde: á dos quarts de quatre. L'aplaudida sarsuela en 3 actes **El Juramento.**—Nit, á dos quarts de nou. Benefici de don Pere Valdeperas, director de la Companyia. La preciosa sarsuela en 3 actes **Las hijas de Eva**, lletra de don Lluis Mariano de Lara y música de don Joaquim Gaztambide.—Butaca ab entrada una pesseta.—Entrada 35 céntims.

Tívoli. Festa de Sant Joseph.—Dos grans funcións, penúltimas de la Companyia en dia festiu. Tarde y nit, á dos quarts de quatre y á dos quarts de nou. **El Húsar** y **Cuadros disolventes** ab nous couplets.

Saló Mágich. Rambla del Centro.—Visiónes fantásticas y altras atracciónes, totas las nits de nou á onze. Diversió pera las familias.

Diversións particulars

Orfeó Catalá **Teatre Lírich.**—Demá dilluns á las nou del vespre, concert extraordinari de música coral relligiosa del sigle XVI.—Programa: Introducció, **Al-leluya, Justus germinavit** (cant gregoriá).—Primera part: (escola flamenca, francesa, italiana) **Ave verum**, Tosquin de Prés; **Pulvis et umbra sumus**, Rolland de Lassus; **Miserere mei Deus** (á dos coros), Allegri.

Segona part: **Improperia** (á dos coros) **Stabat Mater** (á dos coros); **Peccautem me quotidie** (á cinch veus), Palestrina.

Tercera part: **Emendemus in melius**, Moralès; **Tenebræ factæ sunt** y **O magnum misterium**, Victoria.

Preus: Butaca y entrada, 3 pessetas. Entrada general, 1 pesseta. Lo timbre móvil á càrrec del públich.

Imprempta «LA VEU DE CATALUNYA», Santa Mónica, 2.

Los vómits, cor agre, cremors, inapetencia, deixadesa, saliveras, bilis, dolors de ventrell, cintura y espatlla, etcetra, desapareixen al día següent d'usar lo

ESTOMAGO ARTIFICIAL

ó polvos del Doctor Kuntz

conforme ho diuhen á milenars de personas curadas ó aliviadas á la primera presa.

Capsa. . . 7'50 ptas. ◆◆ Mitja capsa, 4 ptas.

RAMBLA DE LAS FLORS, 4, Y EN TOTAS LAS FARMACIAS

SERVEYS DE LA

COMPANYIA TRASATLÁNTICA

DE BARCELONA

LÍNEA DE LAS ANTILLAS NOVA YORK Y VERACRUZ

Combinació á ports americans del Atlántich y N. y S. del Pacífich

Cada mes surtin de Barcelona y de Cádiz, vapors pera Las Palmas, Puerto-Rico, Habana, Progreso y Veracruz y además ab trasbord pera 'ls litorals de Puerto-Rico, Cuba y Estats-Units.—La carga s'admet fins á dos dias abans de la sortida.

Línea de Filipinas.—Cada mes surten de Barcelona vapors pera Port-Said, Adén, Colombo, Singapore y Manila.—La carga s'admet fins á la vigilia de la sortida.

Línea de Fernando Póo.—Cada mes surten de Barcelona y de Cádiz vapors pera Las Palmas, ports de costa O. de Africa y golf de Guinea.

Servey de Tánger.—Lo vapor «Joaquin del Piélago» surt de Cádiz los dilluns, dimecres y divendres, pera Tánger, Algeciras y Gibraltar, retornant á Cádiz los dimars, dijous y dissaptes.

Pera més informes en Barcelona, **Ripoll y Comp.**, Plá de Palacio, cantó al carrer de la Marquesa.

BODEGA CATALANA

DE VIVES Y PONS

Carrer Comte del Assalt, número 22

Vins de totas classes negres y clarets de taula; Moscatell y Rancis. Dipósits dels acreditats vins de Xerez de don Joseph Alonso Pajares.

Xerez de Puerto de Santa María, desde 1 á 7 pessetas ampolla

Amontillats, Abocats, Oporto, Madeira, Pedro Ximénez, Pajarete, Vermouth, Manzanillas, anis «Mazzantini», y lo tan acreditat anis «Cazalla».

Representant únich: Pere Gurguí y Fontanills

Taller de Joyería

DE R. CALLIS

Portaferrissa, número 25. — Plassa Cucurulla

Compra d' or, plata y joyas de pedreria fina, compra y venda de platino, compra papeletas d' empenyo dels Montes y Sucursals.

LLIBRE NOU

Bons consells

sobre relligió y moral, medecina y higiene, economía casulana, filosofía lleys, bona criansa, etc., per

D. Ramón Font, Vicari general y Arxiprest de Girona

En venda á las llibrerias de «La Hormiga de Oro», de Bartomeus, Llerdachs, Puig, Subirana, Verdaguer y de «La Tipografía Católica» á 2 pessetas l'exemplar.

CLINICA-MANAUT

DISPENSARI PUBLICH

Comte del Assalt, número 43, primer

Malaltías especials de la dona propias de son estat, y complicacións que d'ellas dependeixen.

Tumors, llagas, fístulas, erupcions, catarros, hemorragias, alteracions mensuals, trastorns funcionals, etc., etc.

CONSULTA PUBLICA especial pera las malaltías de la dona: de 11 á 12.

CONSULTA GENERAL, pera tota classe de malaltías d' homes y nens de 3 á 4.

HABITACIONS PERA OPERADAS PENSIONISTAS

Personal facultatiu. Servey permanent.—Asepsia, comoditat, llum eléctrica, etc.—Consultas per escrit: Comte del Assalt, núm. 43, pis primer.

HERNIAS (trencaduras) y OBESITAT

S'alivian en absolut ó 's curan radicalment ab los invents privilegiats del ortopédich especialista don Pere Ramon, distingit escepcionalment per la Real Academia de Medicina. Las personas (del un ó del altre sexe) que hagin de casarse y estiguin trencats ó pateixin d'algun altre defecte de las regións abdominal ó inguinal, calificat com á incorregible, poden curarse ó lograr una correcció absoluta ab pochs mesos, com ho logran tots los que visitan lo despatx del esmentat ortopédich, ó demanan lo folleto que s'envia gratis.

Carrer del Carme, número 38, primer pis, Barcelona

ACADEMIA MERCANTIL

de Reforma de lletra, Aritmética, Teneduría de llibres, etc., idiomas y correspondencia; de set á nou de la nit.

CENTRE DE CONFERENCIAS

del Batxillerat y Asignaturas universitarias.—Carrer de Casp, 71, (Col-legi de Sant Lluis Gonsaga.)

NOTA.—Pera'ls joves que no cursan lo Batxillerat ha creat aquesta Academia un **Curs de literatura** y **Composició literaria**, en lo cual, junt ab la teoría correspondent, s'hi donará l'importancia deguda á la práctica.

DINER sens interés adelantat, se deixa sobre robas, joyas, mobles, géneros y altres objectes. Casa autorisada pel Govern y garantida ab lo dipósit corresponent.

Mercaders, 10, principal.—Hi ha despaig particular

¿Voleu possehir l' Art de Tallar?

Visiteu l' ACADEMIA UNIVERSAL

DE TALLAR Y CONFECCIONAR

del antich y acreditat

Sistema CUXART

autorisada per lo Gobern de S. M.

Tall Parisién, Inglés y l' anomenat de Sastre

18 anys de existencia y de resultats positius

CORTS, 217, 2.ON, 1.ER

Ronda Universitat, habitació ab ó sens assistencia; tracte esmerat. Rambla Flors, 16, Marca Prat.

Diner al acte ab tota reserva en primera ó segona hipoteca á per 100 any y ab lletra 1|2 per 100 mes. á propietaris, comerciants indivisos, us de fruyts, géneros y joyas. Rambla de las Flors, núm. 37, según pis, de 9 á 1.

TALLER D'ENQUADERNACIONS

DE TOTAS CLASES

de RAMON FRANCH. Carrer Roig, núm. 23

Enquaderacions sólidas y económicas

Avisant se passa á domicili

TOS per crónica y forta que sigui se cura facilment ab las **Pastillas del doctor Marqués.** ¡Probeulas y las benehiréu! Hospital, 109, farmacia. Per correu, 2 pessetas.

Pera llogar: Quadras molt grans en construcció, planta baixa, aprop d'els Quartels Nous del Parque, ab molta claror, apropósit pera instalar telers ó altra industria. R. Caspe, 59, despaig.

VI D'OSTRAS del **Dr. SAETRE Y MARQUES.** Aumenta la gana y es un poderós confortant pera las personas débils y delicadas del ventreli. Es suau y pot pendres indistintament, en tota mena de menjars. De venda, *Hospital, 109.*

4 grans masos

formant una sola finca situada en lo partit de Figueras, se venen á un preu baratissim. 800 vessanas distribuidas en terronos de conreu, regadiu, bosch, vinya y olivars.

Informarán á l'Administració de LA VEU DE CATALUNYA, Rambla Flors, núm. 25.

SOBRES, se timbran; preus rednidissims. Zurbano, 8, Express.

Escriptori públich y Recaders

Hi ha abono. Zurbano, 8, Express.

Consignació postal, repartiment d' esquelas, circulars y prospectes. Zurbano, 8, Express.

Debilitat, Anemia, Escrófula, Dentició difícil.—Se curan ó alivian ab la *Fosfo Maltina-Suaña.* Ampolla, 3 pessetas.

Catarro Coqueluche. **Tos ferina.** Se cura ab l'aixerop de *Castanea Vesca.* Ampollas. 6 y 8 rals.—Farmacia Suaña, Escudillers, número 8, Barcelona. S'envia á provincias.

Magatzém nou per llogar. Té 6,800 palms y bonas llums. Carrer més Alt de Sant Pere, número 4, devant de Sant Francisco.

L'ARXIU

Llibreria de Joan Baptista Batlle

Tapineria, núm. 48

Compra y venda de llibres antichs. Aquesta llibreria s'encarrega també de proporcionar á sos clients totes les obres, tant antigües com modernes, referents á Catalunya.

Publica periódicament catálechs, que envia de franch á sos clients.

VÍ AMARGÓS

Tónich nutritiu de Peptona, Quina Gris, Coca del Perú y Ví de Málaga

Es lo millor dels tónichs y l' únich reconstituyent natural y complert. De gust sumament agradable y tolerat per los ventrells més sensibles, proporcionant als **suchs** gástrichs los materials necessaris pera fer una bona digestió. Excita la gana, activa la nutrició y fa recobrar las forsas.

Lo **VI AMARGÓS** es lo ví dels convalescents, de las personas debilitadas, dels anémichs, y en general, de tots aquells individuos que, agotadas las forsas digestivas, necessitan, no obstant, fer us d' un plan altament nutritiu y restaurador.

NERVIS

Pera curar la Epilepsia (mal de Sant Pau), Corea (ball de Sant Vito), Histerich Insomni, Migranya, Palpitacións del cor, Pérdua de la memoria, Vértichs, Delirio Convulsions y demés malaltías nerviosas, té fama universal lo

ELIXIR POLIBROMURAT AMARGÓS

Ho atestiguan los brillants dictamens ab que nos han honrat los més ilustres metjes d' Espanya y América. Demánintse prospectes.

GRAN FARMACIA AMARGOS

Plassa de Santa Agna, número 9. — Barcelona

COLEGI-ACADEMIA

de la SAGRADA FAMILIA

Conferencias pera las assignaturas y grau de Batxiller. Classes especials pera alumnes d'ensenyansa lliure.

SECCIÓ DE GRAMÁTICA CATALANA

Cálcul Mercantil, Teneduría y varis idiomas

Director: D. Francisco X. Clará, pbre., Frenería, 5, pral. 2.ª

Gran Farmacia Homeopática Especial.—Grau-Ala.—Unión, 8

HOMEOPATÍA En aquesta casa, montada com las més acreditadas del extranger, s'hi troba tot lo que té relació ab la Homeopatía. Bolquins desde 8 á 500 pesetas. Obras d'Homeopatía.—S'envian catálechs.

perava aquella nit á casa seva pera donarli las explicacións respecte l'estat del assumpto.

Potser que l'Anthony va desconfiar del seu oncle y dels seus companys més de lo que's creyan; puig va declinar l'invitació y proposá al seu oncle que anés á casa seva. Allavoras á proposta d'en Macari, se valgueren de la Paulina, com á instrument, pera atraurer lo seu germá á la casa funesta. En Ceneri va respondrer que li era indiferent lo indret pera tenir la entrevista, pero que trobantse molt enfeynat calia retrassarla un parell de dias. Després digué á la Paulina que l'endemá los seus assumptos no li permeterian tornar á casa fins á la nit y que això seria una bona ocasió pera passar una estona ab lo seu germá; que'l convidés, donchs á anarla á veure durant la ausencia de'n Ceneri, y com que ell també desitjava parlar ab l'Anthony, que fes de manera de retindrerlo fins la seva tornada.

La Paulina escrigué ignoscenment al seu germá dihentli que estaria sola fins á la nit, pregantli que l'anés á veure ó que la portés á algún lloch de recreació. Anaren, donchs, abdos al teatre y ja era mitja nit quan tornaren á *Horace-street*. Ella va pregarli probablement que's quedés encara á ferli una estona de companyía,—potser contra la seva voluntat. La convicció de que'ls seus prechs l'havian atret á la mort, tenia d'aumentar á la forsa la impressió que la pobre noya rebé de tot lo que va seguir.

Feya poca estona que abdos germáns s'ha-

pertar á la vella sirventa, que de la tragedia no'n sabia res encara, enviantla á cercar lo narcótich. Calia que'ls cómplices no'm perdessin de vista y per això'm vaig veure forsat á assentarme y á observar tots los seus mohiments.

¿Per qué'n Ceneri no va denunciar l'assessinat? ¿Per qué va quedar com á cómplice, al menys *despres* del crim? Jo puch creurer tant solzament que era pitxor de lo que ell mateix volgué confessar, ó que tremolava per la seva participació en l'assumpto. De totas maneras ell havia intentat un crim que era quasi be tan horrible com aquest; y aixís que se sapigués la veritat referent als diners que li varen esser confiats, cap tribunal del món podria absoldrerlo. Potser que ni ell, ni en Petroff donavan un gran valor á la vida d'un home; segurament las sevas máns no eran pas netas de crims polítichs.

Comprenent que un procés 'ls hi seria funest, feren causa comú ab en Macari y's disposaren tot seguit á esborrar qualsevol rastre del crim. D'ensá d'alleshores ja no hi hagué gran diferencia entre'l grau de culpabilitat dels tres homes.

Ara que tots navegavan per las mateixas ayguas, varen duptar poch del resultat. Per forsa calía fer sapiguer á la Teresa tot lo succehit, mes això no ofería cap perill, puig que ella era completament adicte á n'en Ceneri y hauria cooperat en una dotzena de assessinats, si'l seu

los seus crits podian alarmar'l vehinat. Abalansantse demunt d'ella y tirantli un sobre-taula demunt del cap, va portarla al sofá, fentli permaneixer á la forsa.

En aquell instant vaig entrar jo fet un boig, cego y desamparat, peró segons tots varen creurer, un missatger de venjansa.

Fins el mateix cruel Macari va perdre la serenitat quan jo vaig apareixer. En Ceneri fou lo qui, portat de l'instint de conservació, tragué una pistola y me la va encarar. Ell fou lo qui comprengué'l sentit del meu crit apassionat demanant indulgencia, y lo qui, segons ell digué, me va salvar la vida.

En Macari, aixís que's revingué de la seva sorpresa, va insistir en que calia que jo participés de la mateixa sort que l'Anthony March. Torná á aixecar el punyal pera traurer la vida á una altre persona, mentres que en Petroff, al quin aquest nou aspecte dels aconteixements havian obligat á deixar la Paulina, me tenia aferrat á terra, en lo indret ahont havia caygut. En Ceneri fa fer decantar el punyal y'm va salvar. Me va reconeixer los ulls y fins constar la veritat de la meva declaració.

La ocasió no era pas á propósit pera reconvencións y acusacións, mes ell va perjurar que no calía cométrer cap més assessinat.

En Petroff fou de la mateixa opinió, aixís es que á l'últim en Macari va cedir de mal grat, ab la condició de que's fes ab mí lo que ja tinch relatat. Si haguessin tingut lo que calia, me haurian adormit tot seguit; per això van des-

vian quedat sols, quan arrivá en Ceneri ab los seus amichs. L'Anthony va semblar esser molt impressionat ab aquest rencontre, més va esforsarse en fer bona cara y saludá ab cortesía al seu oncle. Respecte de'n Macari va limitarse á donarli l'esquena.

Segons lo plan d'en Ceneri no calia pas procedir ah cap acte violent al davant de la Paulina, qualsevol cosa que's tingués de fer, se faria en l'instant en qus l'Anthony sortís de la casa. Calia alashoras agafarlo y portarlo al soterrani y procurar, si fos necessari, ofegar los seus crits.

Calia que la Paulina no sapigués res de tot això. Las cosas estavan preparadas de manera que al endemá de matí hauria d'anar á casa de un amich del seu oncle pera passarhi un quant temps, ignorant la naturalesa del assumpto que tant soptadament havia obligat als conjurats á sortir á fora.

—Paulina,—digué en Ceneri, — me sembla que farias bé d'anarten al llit; á l'Anthony y á mi nos cal parlar de negocis.

—Vull esperar fins que l'Anthony se'u vagi —respongué ella.

Mes si vos cal parlar, me'n aniré al altre cambra.

Després d'aquestas paraulas entrá al altre cambra y s'assentá davant del piano pera tocar y cantar pera si mateixa.

—Ja es massa tart avuy pera parlar encara de negocis,—digué l'Antony aixís que la seva germana surtí de la cambra.